

ÉLETTÜNK

XIX. évf. 11. szám (19. Jahrg., Nr. 11)

Az európai magyar katolikusok lapja

1987 november

FEJŐS OTTÓ:

Halottak napja - az élők napja

Illyés Gyula írja egyik versében, hogyan sokasodnak a fények estéknél, halottak napja felé közeledve a falu temetőjében. A növekvő sötétség nem képes elfedni az élénk fényű mécsek erősödő világosságát, akármilyen szűrés is legyen a novemberi este. A lángok tánca távoiról élő és mozgó fénytengert enged láttatni a didergő éjszaka hosszúra nyúló óráin át.

Miért teszik az emberek a fényeket a sírokra? Miért gyűjtanak mindig újabb mécsest a kiegétt helyett? A fellobbanó új lángok tanúskodnak az emberi lélek örök hite, az élet mellett.

Élnek szívünkben, emlékünkből, szavainkban és cselekedeteinkben azok, akik „előttünk mentek át az örökkévalóságba”. Akik élettel ajándékoztak meg minket, simogató napsugarakkal, örömmel és bánattal, gyermek- és felnőtt korral — egy egész emberi élettel. Szavukat ismétljük időnként, néha akaratlannul is. Velük való élményeinket ragyogtatjuk fel ünnepeink szavaiban. Életük fontos vagy mindennapi eseményei előttünk állnak és időnként megelevenednek. Erősebb megvilágításba kerülnek tetteik, ha a halál hozzátartozói előtt lerántja az elhunyt személyéről a mindnapos megszokottság ködösítő és szürkévő fátyolát. Amíg él, „nem tűntek fel” tettei, most világitani kezdenek. A döbbenetes felismerés, „Ki is volt ő?”, vagy: „Ki is volt nekem?” — gyakran egy életen át rejtőzködött felismerhetetlenül. A felismerésről tanúskodnak hangos lángolással a tények. Halottaink kegyeletben való megtartása nem csupán nosztalgikus visszaemlékezés elhunyt szeretteink és magunk azon fényes napjaira, amikor egyéniségük, szeretetük beragyogott — bennünket. Ennél sokkal több: tudat alatt mindenki, tudatosan többé-kevésbé hiszünk abban, reméljük és valljuk, hogy nem haltak meg, csupán életük másik szakaszába léptek át. Van tehát élet a halálon túl is, lesz találkozás! A fények e tényt gyűjtják lángra. Ők azok, akik a további, az örök életéről mesélnek lobogó történetet. Az emberiség minden időben biztonssággal „tudta” és „érezte” az emberi halál minőségét és a további életet. Az ősök tisztelete virágzott — és él ma is — minden népnél. Eltérés csupán abban nyilvánult meg, hogy az emberi fantázia — akkor még biztos tudás hiányában — különböző válaszokat keresett arra a kérdésre: hova kerül a lélek a testi halál után és milyen módon él tovább? Így születtek meg a különböző elméletek a lélekvándorlásról — amelybe beleszővődött a jó élet jutalma, s a rossz büntetése is — és az alvilágokról, meg a „hét mennyországról”.

Emberkéz évezredek kérdéseire az Isten adott választ: Jézus világosan és félreérthetetlenül megmondotta: „Jöjjetek hozzám Atyám áldottai, vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot. (Mt 25,34) Az Emberfia elküldi

angyalait... az igazak ragyognak majd, mint a nap... (Mt 13,41-43) Higyjétek Istenben... Atyám házában sok hely van... azért megyek, hogy helyet készítsek nektek.” (Jn 14,1-3)

Ilyen módon nyertek az emberi vágyak isteni garanciát. A Krisztus által alapított és a Szentlélek vezetéséről biztosított egyház ünnepet rendelt az égi házába költözött szeretteink megemlékezésére: „Halottak napját” minden év november 2-án. Ennek az ünnepnek kapcsán vezeti el az egyház „emberi” fényeinket az örök világosság útjára, amely keresztül jutva a halál választókapuján, Isten szívéből támad és fényeskedik az Őt körülvevők számára. Ezért imádkozzuk: „Az örök világosság fényeskedjék neki(k)”. A közhasználatból kikapott „fényeskedjék” szó sejtetni engedi a száraz, emberi fogalmakkal ki nem fejezhető világosságot Isten misztikus lényében és környezetében.

Nemcsak az egyes emberek emlékeznek azonban elhunyt testvéreikre, kisebb csoportok, egy-egy községhez, vagy egyesülethez tartozók, de a nagyobb közösségek, az egyház és a nemzet is megemlékezik azokról, akik értük dolgoztak, éltek és haltak.

Az egyház élénk állítja, sőt felhívja figyelmünket olyan emberek életáldozatára és életvitelére, akik az Isten-barátságot, az életszentséget megvalósították. Minden egyéni hátrány ellenére, nem ritkán rettenetes szenvedések között. Ők a régen, vagy a közelmúltban közülünk távoztak — kellenének példaképeink legyenek, útmutatók az élet számos kísértésében és buktatójánál.

Találunk azonban szép számban élő útmutatókat, példaképeket is, ha kinyitjuk szemünk-szívünk: Teréz anyát és követőit, a Taize-i Roger priort, vagy II. János Pál pápát nem nehéz felfedeznünk — a nevesek közül. Nehezebb azonban a sok névtelen szentet felismernünk, akik feltűnés nélkül, az istenszeretet tevékeny csendjében élnek és működnek. Sajnos a leggyakoribb példa arra mutat, hogy sokan nem is akarnak felismerni útmutatókat, mert változtatniuk kellene — lelki halálhoz vezető — életmódjukon, ami a modern világot tekintve szörnyen régmódinak tűnik. Halottak napja számunkra a lelki-halál napjává változik — útmutatás nélkül az örök élet felé.

Az ember nem csupán vallásos lény, — az ateisták (ők így nevezik magukat), magyar szóval az istentagadók is, (a görög szó szószerint: istentelen-t jelent) hisznek Isten helyett saját és apparátusai: pártjuk, uralkodó osztályuk, szervezeteik és a mindezeknek uralmát fenntartó hadosztályok mindenhatóságában; vagy abban, hogy egyszerűen eldobhatják maguktól Isten őket is hívó szavát — természetesen büntetés nélkül (vélik szilárd meggyőződésük alapján). Az ember közzségi lény is. Benne él egy közösség-

ben: nemzetben, vagy népcsoportban. A közösségi életnek is megvannak az ünnepei, amelyek sokszor kötődnek egy-egy híres ember nevéhez, aki sokat tett hazájáért életében. Különösképpen számon kell tartanunk azonban azokat, akik életüket áldozták fel a hazáért, a nemzet szabadságáért, létéért, jövőjéért.

November 2-án így emlékezett meg az egyetemi ifjúság 1948-ig a Kerepesi temetőben elhunyt nagyjaink sírjainál.

Március 15-én megemlékezünk — több szempont mellett — a szabadságharc névtelen halottjairól. Október 6-a a 13 aradi vértanú ünnepe, belefoglalva az eseteket és a később kivégzetteket, börtönökben megkínzottakat is.

Az első világháború után tartották hazánkban május utolsó vasárnapján a „Hősök napját”, amelyen kegyelettel áldoztak a háborúban életüket áldozott hősi halottaknak.

Ha a világháborúkban feláldozott élet nagy száma nem is hozott szabadságot nemzetünknek, nem szabad elfelejtenünk azokról, akik hittek a jövőben és elsősorban ezért ontották véréket. Emlékeznünk kell otthon is, itthon is — akármelyik földtekén lakjunk.

Szerte a szabad világban megüljük — a nemzet helyett is — október 23-a emlékét, megemlékezve hősi halottairól is. Annál inkább, mert november 2-a és 4-e között alig van időbeli különbség. Ők is a nemzet jövőjéért haltak meg — akár szabad e tényt hazánkban méltatni, akár nem.

Feltűnő, hogy amíg a világ valamennyi — valóban szabad — országában minden nemzet elidegeníthetetlen joga kegyelettel megemlékezni a háborúkban elesett hősi halottairól, addig Magyarországon sem megemlékezni nem szabad, sem emlékükre oszlopot vagy emlékművet állítani. Annál inkább — kell — emlékművet állítani a megszálló hatalom halottainak. Ez az ateista hatalom elveszi testvéreinek kikiáltott népüktől a múltját és halottainak tiszteletét. Ezzel istentelen nagy büntetést követ el: elrabolja a győző jogán egy nép jövőjét.

Halottak napján gyűjtünk gyertyát. A lángok élnek és életre hívnak. Imádkozunk családi és nemzeti halottainkért, akik a magyar jövőt építették. Rajtuk is múlik, hogy elvehetik-e tőlünk a nemzeti kegyeletet. Ha nem engedjük, nem veheti el tőlünk senki. Illyés Gyula november 2-án született. Azon a napon — amelyen az emberek halottaikat tisztelik és értük imádkoznak — indult útjára az ő nemzetet irányító élete.

Isten meghallgatja halottaink imáit, akik az élőkért könyörögnek Hozzá. Mi pedig merítsünk erőt ezen a napon a magunk és nemzetünk jövőjének kimunkálásához. Aki a halottak erejéből merít, annak számára a Halottak napja az élők napjává válik! ■

VASÁRNAPI GONDOLATOK

A 33. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA (november 15)

„Összehívta szolgálait és rájuk bízta vagyonát” (a talentumokat). (Mt 25,14)

Isten számos alkalommal hívja össze szolgálait: a keresztség és más szentségek kiszolgáltatásának alkalmával, a szentmisékre, az emberi élet fordulójának örömteli, vagy szomorú ünnepein, vagy a csend magányában.

Mindnyájan szolgálai vagyunk, akár ismerjük, akár tagadjuk. Ő az élet és az élők Ura — mi az éltetettek.

Ránk bízta „vagyonát”: a kegyelmi életet, benső szépségeivel és tiszta isteni örömeivel együtt. Mit kezdünk vele? Válast, veszekedést, bünt, háborút?

A szegények is az Ő „vagyon”. Nekünk kell kiegészíteni, amelyük hiányzik. Természetesen talentumainkból.

Isten óriási „vagyonát” nem tudom felsorolni. Legközelebb folytatom.

A 34. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA Krisztus Király vasárnapja (november 22)

„Éheztem és ennem adtatok” (Mt 25,35)

Egy király, aki az éhezőkben, szűkséget szenvedőkben él. Egyenként és mindegyikben. Bennük szenved, bennük hal, éh- vagy kínhalált...

Egy király, aki nem felejt el, hogy „ennem adtatok”.

Évezredek múltán sem. Micsoda emlékező tehetség!

Egy király, aki megjutalmazza, hogy „adtatok”. Akinek lényege az ajándékozás — a szeretet egyik formája.

Az éhező elfogyasztja az adományt. Isten ajándéka örökké tart fényességének magához ölelő örömeiben. Elnyűhetetlen.

ADVENT ELSŐ VASÁRNAPJÁRA (november 29)

„Nem tudjátok, mikor jön el az idő” (Mk 13,33)

Semmit sem tudunk, a holnapi napot sem. A halál bizonyossága is távoli időkre vonatkozik. Mégis úgy tervezzük, teszünk mindent, mintha örökké élnénk a földön.

Földi életünkben néha eljön az ideje egy vizsgának, tettnek, ünnepnek. Ez kiszámítható, mégis hányszor kútba esik.

Isten „ideje” kiszámíthatatlan. Nem is enged bepillantást az „Ő idejébe”. Mégis eljön. Meglepetésszerűen.

ADVENT 2. VASÁRNAPJÁRA (december 6)

„Készítétek az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit!” (Mk 1,3)

(Folytatás a 2. oldalon)

Hírek - események

Páli Szent Vince, a felebaráti szeretet zseniális apostola szenttéavatása 250. évfordulójára a világ minden részéből mintegy 25 ezren zárandokoltak az Örök Városba. Nagyjából a Szent Vince által alapított Irgalmas Nővérek Társulata — az Egyház legnagyobb létszámú női rendje —, a „lazaristák” néven ismert missziós papi társulat —, vagy a hasonló szellemben működő intézmények és mozgalmak képviselői jöttek Rómába, így a karitatív-szociális tevékenységet végző világiakat összefogó Szent Vince Konferenciáké is.

Az alsórajnai Mária-kegyhelyen, Kevelaerban megtartott 10. Nemzetközi Mariológiai Kongresszuson — amelynek a 19. és 20. század Mária-tisztelete volt a témája — Ratzinger bíboros, a vatikáni hittani kongregáció prefekta, a megnyitó szentmisén mondott beszédében erősen szembefordult a Máriára vonatkozó katolikus tanítás bármilyen megkurtításával. A Német Katolikus Hírügynökségnek (KNA) adott interjújában ugyancsak Ratzinger bíboros annak a véleményének adott hangot, hogy a katolikusok és protestánsok közös küzdelme a Máriára vonatkozó egyházi tanítást illetően hasznos lehet az öikuméne számára. A Mária-tisztelet egyoldalúsága miatti protestáns aggodalmakkal szemben áll számos evangélikus keresztény újra felfedezett Mária-tisztelete. A nő bibliai és vallásos jelentőségét egyre világosabban ismerjük fel, így az a felismerés, hogy a máriás szempont, amely a nő méltóságát felemeli, a szentírási tanúságtétel és a keresztény élet lényegéhez tartozik — mondta a bíboros.

Első ízben nevezték ki *M a c a o* püspökévé egy kínai származású katolikus papot, Domingos Lam Ka Cseung személyében. A katolikus egyházat Macaóban 1557-ben alapították portugál gyarmatosítók. Lakóinak 95 %-a nem-keresztény, csupán 25 ezer katolikus hívőt számlál.

A görög ortodox egyház Szent Szinódusa, az ország 74 püspökének szavazatával, kiközösítette annak az állami bizottságnak tagjait, akiknek feladata az egyház javainak kezelése. Mint ismeretes, Papandreou miniszterelnök államosította a görög ortodox egyház vagyont és annak kezelésére egy 8 tagú bizottságot — amelyben két teológus és egy nyugdíjas lelkész is van — állított fel. A görög ortodox püspökök ezenkívül kijelentették, hogy a jövőben nem vesznek részt állami ünnepeken. (KNA)

Karl Berg, az Osztrák Püspökkari Konferencia elnöke, szeptember 21-én körlevelet adott ki, amelyben a zsidók és keresztények közös vallási és kulturális örökségének kérdéseivel foglalkozik. A pásztorlevél idézi a zsidó-keresztény kapcsolatokkal foglalkozó vatikáni bizottság dokumentumát, amely visszautasítja az antiszemitizmus minden formáját, mivel ez ellenkezik a kereszténység

szellemével. Egyidejűleg a bécsi egyházmegye tanügyi hivatala elrendelte, hogy *alaposabban kell foglalkozni a hittanórákon az antiszemitizmussal*, mivel úgy tűnik, hogy az utóbbi idők antiszemita nyilatkozatait egyesek keresztény érvekkel próbálták alátámasztani. KNA

Az ökümenikus alapítású „Biblia és Kultúra” elnevezésű szervezet elnökévé a 18 tagú kuratórium Nyugat-Németország korábbi államelnökét, Karl Carstent választotta. Az alapítvány fő célja növelni a Biblia szerepét a közélet és a kulturális élet területén. Évente 10 ezer DM-val tüntetik ki azt a személyt, aki ebben a szellemben munkálkodik a bibliai értékek elismertetéséért. Az idén Helmut Rilling stuttgarti Bach-szakértő és zeneművész kapta a díjat.

Budapesten, a békásmegyeri lakótelepen, Paskai László érsek-prímás Boldog Özséb tiszteletére új plébániatemplomot szentelt fel mintegy 7—8 ezer hívő jelenlétében. A templom még Lécai bíboros-prímás kezdeményezésére épült nem egészen három év alatt. A templomszentelési szertartás után leleplezték Lécai bíborosnak a templom előtt felállított emléktábláját s a teret, ahol az új templom épült, „Lécai bíboros tér”-nek nevezték el.

SPANYOLORSZÁGBAN az elvállastalanodás olyan méreteket öltött, — mondta egy katolikus lapnak adott interjú során Valencia érseke, Roca Cabanellas —, hogy bizvást egy „kereszténység utáni” állapotról lehet beszélni. Sok ember életében a vallásnak már csupán periférikus szerepe van, mások teljesen elvesztik a hitet. Az egyház- és vallásellenes beállítottság megnehezíti az újraevangelizációt, amelyet a Szentatya és a spanyol püspöki kar szorgalmaznak. Ennek ellenére az újraevangelizálás, bár „igen nehéz feladat, mégis nagy reményekre jogosít” — mondta az érsek. KNA

Az UNESCO Nemzetközi Katolikus Központjának küldöttsége, Jean Larnaud főtitkár vezetésével az „Új Ember” fellelős szerkesztője, Magyar Ferenc meghívására, Magyarországon járt. Az egyhetes tartózkodás során a küldöttség tagjai meglátogatták az Esztergomi Keresztény Múzeumot, Pannonhalmát és résztvettek a hajdudorogi görögkatolikus egyházmegye 75 éves jubileumi ünnepségein. Egy sajtóértekezleten átnyújtották Magyar Ferencnek az UNESCO ezévi emlékérmét.

II. János Pál pápa október elején három fiatal világit avatott boldoggá, akik életük feláldozásával tettek tanúságot hitük és meggyőződésük mellett: a mauthauseni náci koncentrációs táborban meghalt francia ifjúmunkást és cserkész, Marcel Callo-t, az 1919-ben született Antonia Mesina nevű olasz lányt, aki 16 éves korában —, és az 1931-ben született Pierina Morosini, ugyancsak olasz lányt, aki 26 éves korában női tisztasága védelmében halt vértanúhalált.

Magyarok Nagyasszonya ünnepén, október 8-án, Paskai László érsek-prímás — aki a magyar egyházat képviseli a püspöki szinóduson — Kada Lajos érsek, a Szentek és Keresztes Szilárd hajdudorogi segédpüspök együtt mondták a ünnepi misét a Szent Péter bazilika magyar kápolnájában a Pápai Magyar Intézet ösztöndíjas papjaival és több Rómában tartózkodó pappal. A szentmisén résztvett három magyar zárandokcsoporthoz Paskai prímás a Mária-év jelentőségéről beszélt felszólítva őket: adják tovább a magyar ősök hagyomá-

Az élet magasztossága

Az Életünk július-augusztusi számában egy örvendetes hír jelent meg „Lelkiségy Szolgálat Magyarországon” címmel a fellelős szerkesztő tollából. Jól esett olvasni, hogy a magyar katolikus egyház kiveszi méltó részét az öngyilkosságok megakadályozásából, illetve megelőzéséből. Tudjuk, mily nagy probléma ez nemcsak Magyarországon, de szerte az egész világon. Az egyháznak különös adottságai vannak az élet- és a lélekmentő szolgálatra, ezt a feladatot más nem is töltheti be helyette.

Az öngyilkosság végzetes tett: *jóvátehetetlen!* Ugyanis az öngyilkosnak, ha megölte magát, nincs már lehetősége vagy alkalma, hogy tettét vallási és erkölcsi szinten jóvátegye, sem azokat az emberi, érzelmi és egyéb károkat, amelyeket hátrahagyottainak okozhat. Ezért nemcsak jóvátehetetlen, de *önző tett* is az öngyilkosság.

Legnagyobb tévedése az öngyilkosoknak, ha azt hiszik: tettükkel befejezik életüket, véget vetnek bajaiknak, szenvedéseiknek, tragédiájuknak. Nem! Hiszen az ember örök életre van teremtve és ha egyszer megszülettünk, ebből a létből nem lehet kilépni, e keretet — ez örök távlatot — nem lehet áthágni, megszüntetni, mert azt Isten szabta meg! *Függő viszonyban* voltunk és vagyunk Istennel, ő szabja meg érkezésünket és halálunk óráját is. Az öngyilkos csak bitorolja ez utóbbit, de csak földi lété-

nyos Mária-tiszteletét. Emlékeztetett arra, hogy Szent István ajánlotta fel elsőnek országát a Szűzanyának. Ezért ez alkalommal *ő maga is megismételte ezt a felajánlást*, kérve a magyar népre a Magyarok Nagyasszonya oltalmát és segítségét.

A csernobili atomkatasztrófa árváinak és betegeinek felvételére, illetve ápolására Ukrajnában és Bjeloruszsiában az orosz ortodox egyház központokat létesített. Az egyház e szerzetesszolgálati tevékenységét a betegek számának növekedésére való tekintettel engedélyezték a szovjet hatóságok.

A 39. Frankfurter Nemzetközi Könyvkiállításon 7.100 kiadó 320 ezer könyvet mutatott be. A vallásos művek meglehetősen kevesek közül egyedül az NSZK kiadói 3.000 kötetet állítottak ki. A könyvvásáron a magyar katolikus könyvkiadás is képviselve volt.

Izstanbulban október 14 és 18 között ökümenikus szimpóziumot tartottak a II. Niceai Egyetemes Zsinat 1200 éves jubileuma kapcsán. Ez a zsinat, amely a képek tiszteletének jogosságát állapította meg, volt az utolsó, melyet az ortodox egyház is elfogad. A pápa nevében Casaroli bíboros táviratban üdvözölte a szimpózium résztvevőit, kifejezve reményét, hogy ez a találkozó további mérföldkő lesz a katolikus egyház és az ortodoxia közeledési útján.

Centrum Informationis Catholicum néven 25 évvel ezelőtt közös központot létesítettek Rómában a németnyelvű katolikus sajtóirodák. A jubileum alkalmából II. János Pál pápa külön kihallgatáson fogadta a nyugatnémet KNA, az osztrák KATHPRESS, a svájci KIPA és a holland ANP vallási osztálya képviselőit.

A mexikói katolikus egyház „lelki elmentámadást” indított az amerikai protestáns-fundamentalista szekták inváziója ellen. Az IPS nevű, harmadik világbeli hírügynökség adatai szerint, az elmúlt 40 évben a nevezett szekták három millió katolikusot térítettek el. A hagyományosan antiklerikális mexikói kormány a katolikus egyház befolyásának csökkentése érdekében sokáig kedvezett a szektáknak, de ma már politikai veszélyt lát a jelenségben. A katolikus egyháznak 10 ezer papja van, velük szemben mintegy 20 ezer szektás prédikátor tevékenykedik. Ezek a szekták hatalmas

nek végét tudja meghatározni abból a nagy szabadságból eredendően, amit Istentől kapott. Ez az emberi szabadság oly nagy, hogy „még Isten is szinte félve áll meg előtte”, — amint ezt a nemrég boldoggá avatott kármelita-filozófus, a *Keresztről elnevezett Terézia Benedicta* (Edith Stein) írta „A kereszt tudománya” című könyvében.

De miben is áll az élet magasztossága? Abban, hogy oly rövid földi létezésrel — 70 vagy 80 év! — az örök életet nyerhetjük el; hogy az elviselhető szenvedések, megpróbáltatások árán *Isten országába juthatunk*.

Tudván persze, — mert nem lehet megfeleltetni róla — hogy lábunk és létezésünk a földön van, itt kell ki-munkálni üdvözülésünket és így még reményeinket is csak nagy alázatossággal formálhatjuk meg. Mert igenis ilyen nagy, ilyen magasztos reményekre vagyunk elkötelezve. Így minden elviselhető: minden földi szenvedés, megpróbáltatás könnyű és édes, hisz azok elviselésére oly magasztos példát és segítséget kaptunk Jézus kereszthordozásában, mint ahogy dicsőséges feltámadásában is. Mindezek előfeltétele a hit, záloga az Isten-, és a felebaráti szeretet, és gyümölcse az a valóság, amit Szt. Pál határozott meg így:

„A hit a remélt dolgok valósága, és meggyőződés a nem látottakról.”

dr. Kapótsy Béla (New York)

pénzekkel rendelkeznek, míg a katolikus egyház több mint 100 éve elvesztette anyagi bázisainak nagy részét. Mexikó lakosságának 90 %-a anyakönyvileg katolikus.

Magyarországon a 2. világháború óta 46 műemlék-kastélyt hoztak rendbe, de már azok is felújításra szorulnak. A közelmúltban elfogadott „kastély-program” összesen 117 műemlék-kastély helyreállítását és hasznosítását helyezi kilátásba. A programot az állami hozzájárulás mellett különböző intézmények, szövetkezetek és magánvállalatok közreműködésével kívánják megvalósítani. Jelenleg 412 magyar kastély áll műemlékvédelem alatt.

A Sztálin által 1946-ban betiltott ukrán katolikus egyháznak mintegy ezer, titokban szentelt papja, 1200 illegális női szerzetese és egy tucat titkos püspöke van. „Ha a szovjet kormány a »glaznoszty« (= enyhülés) politikát komolyan gondolja — mondta az ukrán katolikusok Központi Bizottságának elnöke, Joszif Terelja — akkor szüntessen meg mindenféle megfélemlítést és legalizálja egyházunkat.”

MIT JELENT KERESZTÉNYNEK LENNI?

A pápa 1987. szeptember 18-án San Francisco stadionjában, ahol a szentmisére mintegy 50 ezer hívő gyűlt össze, arról beszélt, hogy *mit jelent kereszténynek lenni*. Kereszténynek lenni annyit, mint hinni Krisztusban, elfogadni a róla szóló apostoli tanúságtételt. Ennek a jele a keresztség, amely eltörölhetetlen jegyet hagy a megkeresztelt lelkében. Kereszténynek lenni jelenti az állandó törekvést arra, hogy növekedjünk a keresztségi kegyelemben, a Szentlélek-től kapott új életben. Kereszténynek lenni ma azt is jelenti, hogy fáradhatatlanul hirdetjük a béke üzenetét. A hit, a remény, a szeretet tartotta fenn a múltban San Francisco egyházát és a jövőben is e három erény tartja fenn. A pápa hangsúlyozta a rendszeres katekézis szükségességét, majd a keresztény tanúságtételre buzdította a híveket. Miként Krisztus maga, az egyház és tagjai is ellentmondás jelei a világban. A tanítványok sorsa nem lehet jobb a mesterénél. (M. K.)

VASÁRNAPI GONDOLATOK

(Folytatás az első oldalról)

Látogató királyok előtt a mindennapok rágtá gödröket Keresztelő Szent János idejében is feltöltötték. Ne látszódon a napi nyomor az ünnepnapon.

A legnagyobb Úrnak a legjobb utat kell készíteni. Azért is, hogy elérjen hozzánk. Hogy megérkezessen.

Napi búneink, mulasztásaink, terheink ugyancsak mély gödröket vájtak lelkünkben. Egyenes ösvényről szó sincs. Ezért kell egyenesíteni. Többet, mint sokszor gondolnánk. F. O.

GYERMEKEKNEK

Kedves gyerekek,
áldott, boldog újévet kívánok!

Nem, Julika néniem nem bolondult meg! Hanem tudjátok, az úgy van, hogy az egyház nem ugyanakkor kezdi az újévet, amikor a naptárakban kezdjük. Sőt, nem is ugyanazt a naptárt használja az egyház. Van valami, amit úgy hívunk, hogy „egyházi év”. És ez az egyházi év karácsonytól visszafelé számított negyedik vasárnapra kezdődik — és az előző egyházi év természetesen az ez előtti, a negyedik vasárnap előtti vasárnapon fejeződik be. Vagyis: az egyházi év utolsó vasárnapját idén november 22-én üljük meg, az egyház „újéve” pedig az idén november 29-én van. Azért mondom, hogy az „idén”, mert mivel az egyház a hétköznapokat nem számolja, csak a vasárnapokat, az egyházi év utolsó meg első vasárnapja mindig más és más vasárnapra esik.

Ugye tudjátok, hogy minden országnak van egy vezetője, akit vagy államelnöknek vagy esetleg királynak hívnak. Régebben rendszerint király volt az állam feje, ma már csak néhány király van, pl. Angliában vagy Spanyolországban. Az egyház úgy gondolta — még régen, amikor még mindenütt királyok uralkodtak — hogy Isten országának, az egyháznak feje Krisztus Király — és ezen nem is változtatott máig. (Rém furesa lenne, ha azt kellene mondanunk, hogy „Krisztus elnök” — nem gondoljátok?) És még azt is gondolta az egyház, hogy uralkodóját külön ünneppel fogja megünnepelni, mégpedig az egyházi év utolsó vasárnapján. Tehát az egyházi év utolsó vasárnapja Krisztus Király vasárnapja.

Nézzük csak meg ennek a hatalmas Királynak az ünnepét, mit üzen Ő nekünk evangéliumán keresztül? Biztosan valami nagyot, fenségeset, méltót a hatalmas Úrhoz és az Ő alattvalóihoz! Biztosan azt kéri tőlünk, hogy legyünk hősök, győzzük le az Ő ellenségeit — talán még azt is, hogy haljunk meg Érte — akkor aztán majd dicsőséggel bemehetünk az Ő mennyei birodalmába... A képen is láthatjátok Krisztust a ki-

rályt, aki a világ négy tájáról magához hívja barátait és bevezeti őket.

De hallgassátok csak! „Jöjjetek be az én országomba és üljetek le az én asztalomhoz — mondja Krisztus Király — mert amikor éhes voltam, enni adtatok nekem. Amikor szomjas voltam, itallal kínáltatok. Amikor fáztam, meleg kabátot adtatok. Amikor beteg voltam, ápoltatok — mert tudjátok meg, hogy amikor bármelyik embertestvéretekkel ezt tettétek, velem tettétek! Mert minden ember én vagyok és amikor bárkivel jót tesztek, nekem teszitek azt!”

Látjátok, milyen a mi Királyunk? Mindennapi cselekedeteket kér tőlünk, nem hőstetteket. Azt kéri, hogy szeressük az embereket: szüleinket, testvéreinket (!), a rokonokat, az iskolatársakat, tanítóinkat(!); a jó embereket mind, de a rosszakat is mind, azokat, akik szeretnek bennünket, de azokat is, akik nem szeretnek — csak azért, mert Jézus él bennünk, mert Jézus szereti őket... .

Tudjátok, én azt hiszem, azért nem is olyan könnyű dolog ez! De mert Jézus Király így akarja, próbáljuk meg együtt, jó?

Az egyházi év kezdetéről, az adventről majd decemberben beszélgetünk, most csak ennyit:

Kérjétek meg édesanyát, csináljon veletek vagy nektek adventi koszorút. Tudjátok, ez egy fenyőkoszorú, melyen négy gyertya van. Az első vasárnap egy gyertyát gyújtunk meg, a másodikon kettőt és így tovább, karácsonyig. Mivel az első vasárnap még novemberre esik, most csak azt kérem, november 29-én gyújtásotok meg az egész családdal együtt az első gyertyát és imádkozzatok el ezt a kis imát:

„Kicsi Jézus, majd 2000 évvel ezelőtt megszületél, eljöttél a földre közéni. Kérjük 1987 karácsonyán is szülessél meg a szívünkben, minden ember szívében, hogy úgy szeressük egymást, ahogy Te szeretsz minket! Jöjj el Jézus!”

És mondjátok el közösen egy üdvözlőgyert.

Én is ezt teszem ám! **Julika néni**

November ünnepei

November hónapjának már első napján jelentős ünnepet ül az Egyház Mindenszentek tiszteletére. Ez a nap azoknak a megdicsőült lelkeknek az ünnepe, akiket a kalendárium sem tarthat számon és nevüket csak Isten ismeri. Mindenszentek liturgiája, mint egy nagy családi ünnep keretében, egyesíteni akarja a földön küzdő és Isten látására már eljutott diadalmas egyházat. Ez az ünnep az egyetemességnek, az összetartozásnak, a „katolikusság”-nak a tudatát kell, hogy erősítse bennünk.

Mindenszentek estéjén a templomokban már a november 2-i ünnepre, Halottak napjára készülődnek. A liturgia ezen a napon a szenvedő Egyházzal emlékezik, a tisztítótűzben lévő lelkekről s ez lassan az előző nap diadalmas ünnepét is beárnyékolja. Bálint Sándor a magyar vallásos néprajz atyja, ezt írja erről a napról: „A jámborságtörténet különös fejlődése során Mindenszentekből is gyakorlatban Halottak napjának vigiliája lett”.

November 4-én Borromei Szent Károly, Milánó érsekének napja van. Az egyetemes Egyház népszerű szentjét tiszteljük benne, aki az 1576-os pestisjárványban önfeláldozó felebaráti szeretetéről tett tanúságot. Tiszteletét hazánkban a barokk jámborság terjesztette el. Szent Károly főúri származása és az uralkodóházakkal való rokonsága magyarázza, hogy a Károly név a Habsburg dinasztián keresztül terjedt el hazánkban.

Magyar szent ünnepét üljük november 5-én, első királyunk egyetlen fiának, Imre hercegnek napját. A fiatal herceget, akit Szent Gellért püspök nevelt, vadászat közben érte a tragikus halál, alig 24 évesen. Vele nemcsak királyi atyjának, de egy országnak reménysegei is sirbaszálltak. Szent Imre legendáját legrégibb formájában az Érdy-kódex őrzi, de a magyar középkor sok szép himnusa, zsolozsmája is megemlékezik Szent Imre hercegről és kéri égi közbenjárását.

November 11: Szent Márton püspök és hitvalló ünnepe. A Krisztus utáni negyedik században Sabariában, a mai Szombathelyen született. Fiatalon, mint katona került a mai Franciaországba, ahol szerzetes és később Tours püspöke lett. A középkori lovagi eszmény megtestesítőjét látták benne és tisztelete valószínűleg már a honfoglalás előtt elterjedt Pannonia földjén. Királyaink, Szent István óta, az ország védőjének tisztelték. Márton legendájának legnépszerűbb mozzanata, mikor a lovag-szent köpenyét megosztja a didergő koldussal. Ezt az epizódot számtalan formájában mutatja be a középkor és a barokk képzőművészete. Szent Márton tiszteletét sok templom, helység, és családnév őrzi hazánkban és nevéhez sok magyar népszokás fűződik.

A világegyház újabban 17-én, Magyarországra továbbra is november 19-én üli Árpád-házi királyunk, Szent Erzsébet ünnepét. Az ő népszerűsége, tisztelete századok óta világszerte él az Egyházban és nevével egybeforrva szülőhazájának neve is osztozik dicsőségében. Egyedül a német nyelvterületen nevezik házassága után „Thüringiai”-nak. Lankadatlan tisztelete a jótékony, önfeláldozás, felebaráti szeretet eszményi példaképének tartja. 1236-ban emelték ereklyéit oltárra, maga II. Frigyes császár egyszerű szőröcsuhában kísérte a menetet. Erzsébet alakja a művészetben számtalan alkotásban jelen van, már az ereklyéi fölé emelt templom is a német gótika mesterműve. De a legszebb templomot Kassán emelték tiszteletére, ő a kassai dóm névadója.

November 22-én az egyházi zenének védőszentjét, Szent Ceciliát ünnepeljük. 25-e Alexandriai Szent Katalin napja, akinek okosságát még a császár tudósai sem tudták felülmúlni. November 30-án Szent András apostol napjával zárul a hónap.

András Mária

Egyházpolitika — kommunista változatokban

Múlt számunkban a vezércikk helyén „70 évvel azután” címmel foglalkoztunk a legutóbbi Königsteini Konferencia anyagával. Bár nem tartozott szorosan a konferencia témájához, a Königsteini Keleti Akadémia munkatársa, Walter Grycz, négy közép-kelet-európai ország tapasztalatait véve alapul a marxista-leninista kormányok egyházpolitikájának módszereit és eredményeit tekintette át. Nem volt könnyű feladat, hiszen Lengyelország, az NDK, Magyarország és Csehszlovákia — e négy országról volt szó — vallási szempontból lényegesen különböznek egymástól. Ennek megfelelően a második világháború után az egyházat felszámolni akaró intézkedések is részben eltérő képet mutatnak.

De nem hiányoznak a párhuzamok sem. Az NDK kivételével a kommunista rendszer mindenütt először az egyház külső szervezetét, intézményeit, iskoláit és szeretetszolgálatát számolta fel, majd különféle koholt vádakkal a hierarchia vezető egyéniségeit igyekezett eliminálni: Wysinski bíboros éppúgy börtönbe került, mint Berán prágai érsek vagy Mindszenty bíboros-prímás.

1956 után a marxista kormányok taktikát változtattak. Lengyelországban a kormány kénytelen-kelletlen tudomásul vette, hogy az egyház ellen nem képes kormányozni; a magyar kormány a „mé-

zesmadzag” politikával kísérletezett: apó engedményekkel, kis lépésekkel igyekezett a hierarchiát megnyerni, némileg — de sohasem változtatva a jogi helyzeten — megkönnyíteni az egyház lelkipásztori feladatainak ellátását. Az NDK-ban egyfajta tolerancia alakult ki: az állam nem avatkozik az egyház belügyeibe, az egyház pedig távortartja magát politikai állásfoglalásoktól, de világnézeti kérdésekben időnként határozottan hallatja szavát. Csehszlovákiában ezzel szemben tovább folyik a könyörtelen üldözés és elnyomás az egyházpapság és hívek ellen. Az eredmény mindenütt azonos: az egyház tovább él, sőt új erőre kap. Az ellene alkalmazott módszerek csődöt mondtak.

A kongresszus és vele a téma mérlegét Pieschl, limburgi segédpüspök röviden így vonta meg: Az 1917-es októberi forradalom kétségkívül megváltoztatta a világot. Ezt nem lehet meg nem történné tenni. A keresztények feladata, hogy ezt pozitív kihívásnak fogják fel és a maguk részéről az emberiség válaszkérését megkönnyítsék a keresztény valóság bemutatásával. Azáltal, hogy Isten emberré lett Jézus Krisztusban, nyilvánvalóvá vált az Istenre és az emberre vonatkozó igazság közti elválaszthatatlan összefüggés.

F. M.

A MAGYAR GÖRÖGKATOLIKUSOK JUBILÁRIS ÜNNEPSÉGE

A hajdudorogi magyar görögkatolikus egyházmegye alapítása 75. évfordulója jubiláris ünnepeinek kiemelkedő eseménye volt szeptember 6-án a kisasszony-napi búcsúval egybekötött hálaadó istentisztelet Máriapócsan. Ott volt az indiai származású Lourdasamy bíboros, a Keleti Egyházak Kongregációjának prefektusa, Francesco Colasuonno érsek, rendkívüli ügyekkel megbízott pápai nunciusz, továbbá számos külföldi főpap, köztük az Ausztriai képviselő Valentiny Géza prelátnak, az Europäischer Hilfsfonds magyar tagozatának igazgatója, természetesen a magyar püspöki kar tagjai Paskai László érsek-prímással az élükön, valamint a magyar testvéregyházak és az állami kiküldöttek.

A hálaadó istentisztelet liturgiáját Lourdasamy bíboros vezette, míg a Casaroli bíboros-államtitkár által a Szent-anya nevében Timkó Imre hajdudorogi megyéspüspöknek írt levelét Colasuonno pápai nunciusz olvasta fel. A liturgia befejeztével tartották meg a hagyományos nagy körmenetet. Ugyancsak Lourdasamy bíboros szentelte fel előző nap a nyíregyházi papnevelő intézet kápolnájának új ikonostáziáját is.

A máriapócsi főünnepségen mintegy 100 ezer zárandok vett részt.

SCHERMANN RUDOLF:

Riport az örök életről

KRISZTUS:

AVAGY AZ ÖRÖK ÉLET II.

Krisztus kiegyensúlyozott, derűs élet-szeretetére semmi sem vet oly jellemző fényt, mint amikor Keresztelő Jánosával vetjük össze magatartását. János a pusztából jön, az emberi kapcsolatok hiányának világából, a magányból. Ama szellemtörténeti környezetéből, amely szerint Istent szolgálani annyit jelent, mint megszakítani a kapcsolatot az emberekkel. Krisztus egy népszámlálás tömegszíjává születik. A lüktető élet kellős közepébe. Születhetett volna rangjának, „társadalmi állásának” megfelelően — amennyiben ez nem hangzik groteszknak — palotában is. De a kontaktszegény valóságok eme világát éppúgy kerülte, mint a visszahúzódást valamely remetebarlangba.

A pusztában azonban sohasem vált az Istenember életformájává. A további összehasonlítás során azt olvashatjuk Jánosról, hogy „bort és részegítő italt nem iszik”. Krisztusról ez nem áll. Igaz, a zsidók szemében egyik sem ért többet a deákné vásznánál. Sem az *Útkészítő*, sem az *Eljövendő*. Szokratészhez hasonlóan mindegyikük álomból riasztó dongónak tűnt számukra. Nem ok nélkül mondotta Krisztus némi keserűséggel: „János jött, nem eszik kenyeret, nem iszik bort, s azt mondjátok ördöge van. Jött az emberfia, eszik, iszik, s azt állítjátok, ördöge van, zabálás és részeg, valamint a bűnösök barátja.” (Lk 7, 33—35)

Krisztus nem élt esszénus módra sáskán és vadmézen. Kenyeret evett és bort ivott. Mert nem állt tőle semmi sem olyan távol, mint ama bizonyos — kétségtelenül jóindulatú zelotizmus — amely az élet valamely területét sommásan kizárja, rossznak vagy legalább is rosszra vezető alkalomnak tartja. Ő az élet teljességét szereti. A földi élet teljességét is. Erkölcsei mértéke nem valamely életszféra kikapcsolása, hanem a mindenütt mértékkel élt és élvezett élet. A zeloták ezt akkoriban sem fogták fel. Egyedülálló s nem eléggé méltányolt kuriózum történelmünkben, hogy az emberek megrótták Istent, mivelhogy nem

eléggé vallásos. Az úgy történt, hogy amikor egyszer asztalhoz ült egy adóvégrehajtó, Lévi házában, megjelentek a farizeusok, a törvény e szigorú monopolkapitalistái, akik úgy bérelték az isteni tudományt, mint az állam a dohánnyövedéket, s először is szemére vetették, hogy állandóan a tömegben forgolódik, s nem ott, ahol bizonyos buzgók véleménye szerint „egyházi férfiúnak” illik forognia a középső vagy felső tízezer tagjai, a „megbecsült polgárok” között. Furcsa „liberális” magatartását mutatja, hogy nem bójtölt sem ő, sem tanítványai annyit, mint János s annak tanítványai. Ami persze nem

az a büszke jeruzsálemi templom, vagy egy emberi test, „a Szentlélek Temploma”. Örült, ha öröm érte, s utat engedett haragjának, ha istensértő üzletelést kapta a templom előcsarnokában élelmes honfitársait.

S mondjuk meg egyszer azt is nyugodtan, hogy Krisztus nem azért nem házasodott, mert nem tetszett neki senki Sion leányai közül, vagy mert nem leg debilis volt, hanem — mert természetfölötti motívumokból nem is beszélve — nem tudott volna megfelelni moralistáink parancsának, mely szerint: a házasság első és főcélja kizárólag a gyermek. Nem volt mitológiai hős, aki em-

TOMPA MIHÁLY (1817 – 1868):

Halottak emlékezete*

(Részlet)

*Hull a levél... a tartott őszi tájak
Szebb napjainkra nézni intenek;
Szeretben kik vélünk e gy valának:
Feledjük-e, midőn már nincsenek?!
Jertek, jertek! s hulló lomb közepett
Üljük meg a bús emlék-ünnepet!*

*Ügy elmerül szívünk a földiekben...!
Hű lenni a méltó búhoz nem ért;
Oh, a fátyol mi könnyen hátralebben,
Melyet köténk az elvesztettekért!
Hogy sírjokon mécs, szemünkben könny ég:
Legyen ez a nap az őv ék... őv ék...*

*Mienk is ez! emléken, fájdalomban
Ugyan mienk! kik élvén hányatunk!
— Csak addig zúg a lomb, míg a galyon van —
A holtaknál nincs a mi bánatunk!
De jól van így...! a búban, könnyeken:
Kíért bú s könny van, nekünk megjelen!*

*S enyhül a bú, szívünk nem nyomja kétség,
Mi jól értünk az elhunytak felől!
Az örömet, mely vélok érte végét:
Örökségünk remény, remény, te lő!
A téli napnak, — távol szertelen —
Melege megfogy, tündöklése nem!*

*Pihenjete hát hívek, jók, szerettek!
S kiknek a föld keserűvel fizete;
Hull a levél... de az emlékezetnek
Örök-zölden mosolyog ligete.
Hull a levél, ... alvó félben az élet...
Boldog, boldog... ki tudja: mégse félhet!
S a halál és pusztulás közepett:
Új életnek szentelhet ünnepet!*

1856.

* Az 56-os magyar forradalom és szabadságharc hősi halottaira és áldozataira emlékezve.

azt jelenti, hogy egyáltalán nem bójtölt.

De ők úgy vélték a kapuban állva, hogy „János tanítványai sokszor bójtölnek s imádkoznak. A tiéd azonban csak esznek, isznak”. Nem hogy az Istenember nem volt eléggé vallásos fogalmaik szerint, de még tanítványait is megrontotta. Minderre csupán azt tudta felelni az általa hozott új magatartásmódra célozván, hogy: „Az új bor új tömlőkbe való”. S a mindenkor Istennél vallásosabbnak azt üzenté, hogy: „Aki az óbort issza, nem kívánja az újat, azt mondja, az ó jobb”. Nem esoda tehát, hogy bármennyire is nagyra becsülte Keresztelő Jánost — ezt a rettenhetlen férfiút és vértanút — megjegyezte, hogy aki a „legkisebb Isten országában, nagyobb nála”.

Krisztus nem volt buddhai begubózással élő, szenvedélyeit elfojtó ember. Nem verte magát illemkódexek és aszketikus gyakorlatok kordáiba. Sírt, ha bántotta az élet pusztulása, lett légyen

berek leányaival félisteneket nemz. Valószínűnek tartom azonban, hogy éppúgy örömet lelte Sion szépeit láttán, mint minden más ember. Mivelhogy a két nem lelki-testi vonzódása nem bűn. Krisztus mindenben hasonló volt hozzánk, kivéve a bűnt. Mártával és Máriával csak úgy fesztelenül természetesen érintkezik, mint Mária Magdolnával.

Az idők kezdetén mutatott örömet semmi sem jelzi oly gyengéd szavakkal, mint a mondat: „S látta Isten, hogy amit alkotott, az jó”.

Szeretevallomás, a megalkotott mű simogató szemrevétele rejlik e mondatban.

Ez az a pont, amelyen messze megelőzte Isten minden korok szervezett, vagy szervezetlen materialistáit. Az egész univerzum az ő gesztusa, keze nyoma, kifejezési módja. Mondat, költemény a szájából, amelynek dinamikus szertelenségében ugyanakkor mérnöki rend uralkodik.

A világ iránti szeretetének újabb, de nem első bizonyosságát akkor adta, amikor belemerült ebbe az anyagba, amikor emberi testet öltött. Nem giccses mozi-vászon és képeslap-címkép dimenziókban, hanem a szó legteljesebb lényegi értelmében istenítette meg ezt a testet.

Ebből a szemszögből nézve mindaz, amit eleddig róla mint az Élet és Fel-támadásról mondtunk, csupán kifejezése lényegéből fakadó szeretetének földünkért.

Nem csoda, hogy halálos gyűlölettel gyűlölte a halált. Éspedig ismét minden emberi humanista gesztust felülmúló szenvedéllyel. Ha tehát valamely ismeretlen újságíró azt írja, hogy „nem bírom elviselni a szerencsétlenséget, az üldözést, az embertelenséget” — ez műkedvelő kifejezés ahhoz képest, amelyet Krisztus, a mű alkotója érez a romboló valóság működése láttán. A világ s az ember abszurd helyzete benne egész tragikus nagyságában világos, s ezért gesztusa hatványozottan ugyanaz, amelyet Camus Dr. Rieux-je így fejez ki: „Harcolok a teremtés ellen úgy, ahogy kinéz”. Krisztus ennek a harcnak fővezére, — ahogy Szent Péter találoán mondja: Az élet forradalmának vezére.

Ennek megfelelően szájalom, szomorúság, gyűlölet, de ugyanakkor flegmatikus fölény is jellemzik Krisztus magatartását valahányszor a halállal találkozik.

Ha a halál ténye könnyeket csal szemébe, persze nem tehetetlensége szüli a könnyeket, mint a mi szemünkben. Hiszen minden pillanatban vissza tudja adni az életet. Ha sír, azért teszi, mert nem bírja elviselni a halált. Ő, aki mosolygós, végül is „jónak ítélt” világot teremtett, a nagyszerű emberi testet és szellemet, nem állhatja a romboló hatalom hideg, cinikus gúnyját. A halál reakciós művét, a felismerhetetlenségig deformált testet, megtört szeméivel, lehulló karjaival, bambán kinyílt szájával, merevedő tagjaival, oszlásának undok bűzlésével! S a halál továbbgyűrűzését, kegyetlenkedését, ahogy összeszorítja barátok, rokonok, hozzátartozók szívét, ahogy könnyeket csal szemükbe, s meggyötört, megroskadt kérdőjelekké formálja őket!

Ugyanakkor ahogy nem palástolta könnyeit, nehezen tudott titkot csinálni abból, mennyire fölényes poszton áll a halállal szemben. Eme hatalmi öntudatának jellemző példáit híres halotttámasztó esodái mutatják.

Egy zsinagógafőnök kislánya haldoklik. Még él, amikor a tömegen keresztül furakodva közölhetik vele a kérdés: jönné őt meggyógyítani. Krisztus reakciója megdöbbentően hanyag. Tudomásul veszi ugyan az üzenetet, de tovább foglalkozik környezetével. Míg végül elindul a zsinagógafőnök házához, már eléje jönnek, nem kis csalóddással mondván, hogy: „Ne fáraszd magad, a leány meghalt”. Ő azonban nem hagyja provokálni magát. Ráér. Tudja, közötte s a halál között milyen viszony áll fenn. S amikor Krisztus azzal a nyugodt kijelentéssel lepi meg őket, hogy a leány nem halt meg, csak alszik: kinevetik. Értetlenül, megkínzottan, talán gyűlölködve is. Mint akit idegesít az emberi butaság, amelynek halvány sejtelmé sincs, kivel áll szemben, kiált rájuk: „Mit sírtok!” Aztán bemegy a szobába s visszaadja a gyermek életét.

Ugyanezt, a gyászt nem kímélő halállebecsülést tapasztaljuk akkor is, amikor barátjának, Lázárnak halálhírét hozzák neki. Azt mondja „Lázár csak alszik”. „Ha alszik, majd meggyógyul” — szövik tovább tudatlanul számunkra szin-

(Folytatás az 5. oldalon)

Segítsetek!

Kedves Magyar Testvérek!

Mint minden évben (1973 óta), az idén is megkérem honfitársaimat, segítsenek karácsonyra az Olaszországban menekülttáborokban élő testvéreinken. Helyzetük mindig súlyosabbá válik: a kívándorlás egyre nehezebb, hisz a munkanélküliség világméretű növekedése miatt a legtöbb ország védekezik az új munkakeresők beáramlásától. Így a táborokban is hosszabb lett az átfutási idő.

Bízom abban, hogy jötevőink a jövőben sem hagynak cserben minket. Jelek szerint a magyarországi helyzet romlása miatt a menekültek száma emelkedni fog, így több segítségre lesz szükség. A Betlehemi Kisdéd hálálja meg nagylelkűségüket!

Tavasszal az újságokban közzétesszük az adakozók nevét a küldött összeggel együtt. Az adományokat továbbra is küldjék az alábbi címre: **COMITATO CATALICO UNGHERESE, Via della Conziliazione 44, I-00193 Roma.**

Minden kedves jötevőnknek máris szívből kívánok nagyon boldog karácsonyt és békés újévet.

P. Salamon Z. László OFM Cap.
magyar lelkipásztor

Riport az örök életről

(Folytatás a 4. oldalról)

te tiszteletlen cinizmussal tanítványai. Lázár nővérei szemére vetik, hogy „Ha itt lettél volna, nem halt volna meg”. A farizeusok pedig gúnyolódva jegyzik meg: „Ez, aki a vak látását visszaadta, nem tudta megakadályozni, hogy meghaljon?” Krisztust ez nem rendíti meg, ahogy az sem hozza ki sodrából, hogy az alvóként megjelölt Lázár négy napja már a sírban van és bűzlök. „En vagyok a Feltámadás és az Élet — mondja. Aki hisz bennem, még ha meghalt is, élni fog.”

Aki a halált így tudja lekezelni, annak gondolkodásában átértékelődik a halál fogalma. Alvássá minősül. Nem szokratészi értelemben, hosszú öntudatlan alvássá, amelyből nincs ébredés, hanem egy mélyebb, elképzelhetetlenül szebb világra ébredő elalvássá.

Nem annyira az „áldozathozatal” aszkétikus praktikáit követelte, mint „egymás terhének viselését”. Az Istenember életszeretét s ugyanakkor alászállását egzisztenciánk legmélyebb poklaiba azonban semmi sem mutatja oly megdöbbenően, mint halála. Abszurd helyzetének egyik legkiemelkedőbb jegye, végső magánya, amely egész életét végig kíséri. E magány nem a nagy ember meg-nem-értettsége, amely még mindig magába foglalja a reményt, hogy egyszer felfogják, hanem alapvető felfoghatatlanságának tudata, mivelhogy isteni lénye önmagában olyan, hogy képtelen beleférni az ember szűk tudatába.

Ugyanakkor, amikor egész élete harcban telik el a halál ellen, tudja, hogy feltartóztathatatlanul közeledik a pillanat, amikor ennek a halálnak karjába kell adnia magát. Ő a bezárt „par eminenca”, az eleve halálraítelt. Siralomházát harminc esztendő rovátkái díszítik. Naponta ezzel a tudattal kel, s fekszik. Nem lehet eléggé hangsúlyozni, mit jelent neki az a pillanat, hiszen nem a közönséges halandó belenyugvásával közeledik feléje, aki tudja, hogy egy biztos dolog van: a halál, hanem a teljesen más, a tökéletesen idegen, sőt halálos ellenség pozíciójából, akinek nem kellene meghalnia.

A tudat, hogy azt, amit gyűlöl, amihez lényének semmi köze, amit utál, aminek semmi hatalma nem lenne felette, azt kell átölelnie, — elviselhetetlen súllyal nehezedik rá. Az élet hányingerét a halállal szemben fejezi ki könyörgése: „Ha lehetséges, múljék el tőlem e pohár”. S a harmincéves Istenember, a magasfeszültségű Élet, halálfélelmet, utálatát és gyűlöletét semmi sem jellemzi jobban, mint hogy vért izzad.

E különös és megmagyarázhatatlan jelenség csak innen érthető, ha nem akarunk többé-kevésbé erőltetett spekulációk útvesztőibe kerülni. Az olajfák hegyén már e természetellenes frigyrelésének tipikus kulisszái veszik körül. Nincs közelében sem anyja, sem barátai, sem Nikodémus, vagy akárcsak a római százados, elhal körülötte a világ zaja, tanítványai alusznak. Ő, aki halottakat támaszt, nem tudja őket felébreszteni az álom súlya alól.

Kegyetlenül egyedül van. A halál lépésről-lépésre veszi birtokába, a sebeket szaggató korbácsban folytatódik, Heródes hideg gúnyos tekintetéből vigyorog rá, s a keresztrefeszítés rettenetes pillanatában teljesül be. Nem Júda oroszlánjaként halt meg. Sokkal modernebbül. Mint Kafka K. Józsefe. Mint az emberiség szemetje. Nyomorultul kínlódva félelem és utálkozás közepette. Abszurd helyzetének tetőpontját akkor éri el, a-

mikor felkiált: „En Istenem, miért hagytál el engem?”

Mindeddig ostorcsapások, töviskoronázás, szitkok, gúny és megaláztatások közepette egyetlen kiútja maradt ennek a halálraíteltnek: felfelé, az Atya felé. Most úgy tűnik, ez az egyetlen kivezető út is összeomlik. A remény utat enged a reménytelenségnek. A halál legmélyebb valóságát éli meg: úgy érzi mindenki és minden elhagyta: elejtett ember. S az elejtettség kíméletlenül kétségbeesett állapot, mint ha valakit taszítanak.

De ez, pontosan ez a pillanat, amelyben Krisztus emberréválása befejeződik. A pillanat, amelyben az ember a tökéletes kiszolgáltatottságának, testi-lelki méltatlanságának állapotát megéli, — s egyben lázad ellene. Így elemezvén szavait nem, hogy nem botránkoztatnak meg, hanem legnagyobb vigaszunkat jelentik. Ez a kereszten függő, véres, meggyalázott, fiatal Isten-ember az Abszurd valóság, a lehetetlen helyzet súlya alatt nyögő s egyben ellene lázadó ember mindenkorai előképe. — Az Isten vele felvetette az ember szenvedésteli történelmét magába, meg akarván érteni azt, hogy segíteni tudjon. E gesztus maga már megbocsátó akaratának tanúbizonysága. Érthető, hogy kiegészítve figyelmünk a golgotai jelenetet.

Számunkra nincs izgatóbb kérdés, mint az: e karkai jellegű utca-halál, pontot jelent-e Krisztus egzisztenciájában, vagy csupán kettőspontot, amely után a lényeges főmondat következik? Más szóval: le tudja-e győzni a halált?

Annak számára, aki a krisztusi egzisztencia meglepetésekkel teli fordulóit nyomköveti, a kérdés nem úgy alakul, mint Camus számára: érdemes-e élni az abszurd világban? — hanem: valóban abszurdításra vagyunk-e ítélve? Állapotunk végleges, visszavonhatatlan, életfogytiglani-e, vagy csupán átmeneti? — S így döntő súlyú a kérdés, amelyet kínzó gúnyként tettek fel neki: „Ő, aki másokat megszabadított, hadd lássuk, meg tudja-e magát szabadítani a halál karjaiból?”

Nem azt kívánjuk tőle, hogy a keresztről lepattanjon, s mint ügyes artista egy hátborzongató mutatvány után tapsainkat szüretelve meghajolják előttünk. — Hanem, hogy van-e még mondanivalója azután, miután a halál keserű kelyhét fenéig ürítette? Mert csupán, ha erre képes, hihetünk neki, hogy: ő az Élet és Feltámadás. Feltámadása után többé nem az a kérdés, valóban az volt-e, akinek mondta magát. Ez vitán felül áll. A kérdés, amely bennünket izgat: hol, hogyan, milyen mértékben válhatunk győzelmének részeseivé? ■

EGY MONDATBAN

● A Magyar Tudományos Akadémia filozófiai osztálya egy *vallástudományi munkaközösséget* hozott létre, amelyben három hónaponként keresztény és marxista tudósok fogják megvitatni a keresztény-marxista dialógussal kapcsolatos kérdéseket.

● 1988-ban a magyar egyház, kapcsolódva a Mária-év hazai ünnepléseinek eseményeihez, megemlékezik *Szent István halálának 950.* —, valamint a budapesti *Eucharisztikus Kongresszus 50. évfordulójáról.*

● Esztergom és Székesfehérvár, a két középkori királyi székhely régészeti kutatásainak legújabb eredményeiből nyitottak kiállítását a székesfehérvári István-király Múzeumban.

PROKOP PÉTER:

Kavicsdobálás

1 Vadalma csobban a mozdulatlan, síma tótükörre, és rajta a hegyoldalok magukat néző erdői megrázódnak. A himbálódzó csöndbe belebúg egy vadgalamb.

Ahol a gyümölcs a vízre ütött, köröző hullámok kezdődnek, melyek egyre nőnek s távolodva a középponttól lendületük lassul, ellaposodik és a távolban belehal a partokba.

Halra figyel valaki a parton, né is törődünk vele: borotvált vagy torzborz-e a zsákmányra váró. Az időpont is mellékes, melynek szereplője az örök ember. Rámered a váratlanul kapott látványra, a szélesedő karikákra.

Ki vette észre először a geometriának e szabályos játékát? Az-e, aki lerajzolta a gömbölyded holdat a barlangfalra, utánozta edény díszében a fatörzs évgűrűit, kieszelte, hogy a guruló követ kifúrja, s kocsiját erősítse rá? Mikor és hol és ki verte le elsőnek a cövekjét, hogy kijelölje vele sátora helyét, és hozza liánt, a végére éles szikladarabot kötött, hogy kikaparja vele sárkunyhója határvonalát? Melyik nő csavart először dísznek gyermekláncfű szárából gyűrűt ujjaira, s virágjából a hajába koszorút, hogy hódítson?

Persze, hogy a XX. század horgászának választékosabb és különös a tudása. Az is világos, hogy a mértan elmélete nem egy fejben teljesedett ki egészé. Fölfedeződt az is, hogy nemcsak hullámzó hullám —, hanem sűrűsödő és ritkuló is létezik, mint a hangé a levegőben. Orvosom az imént mutogatta szívem hibás szinuszgörbűjét. A TV is hullámrezgésén át küldi szobámba a sportbemutatót, s a rádió a bosszantó elektronikus zenéjét. Még a tavasz, nyár, ősz, tél is ritmikus váltakozás.

2 Messze elkóboroltunk a tóparti halásztól, akit hiába kérdeznénk meg: ki volt az első ősei között, akinek a kíváncsisága mellé odatársult álmélkodása is: Ejnye, de szép! A szépérvék is lassan fejlődhetett. Ahogy sok évezred után csavart össze órát hajtó fogaskerekeit, aszfalt-simító súlyos hengerlő-nehezékét a „homo faber”, a munkálkodó ember. Utolsó éveinkben köpködi föl, mint dinnyemagot, az atmoszférán túl röpködő műholdjait. Csak a mi évezredünkben került sor a Kölni dómra és a Sydney-i Operára. De senki sem vette gramofonra, hogyan hangzott első elnevezése a szépnek.

Azt sem deríthetem ki, örök titok marad, hogy melyik halász volt ott a nádasban az első, aki gyönyörködés kedvéért — mikor teljesen elsímultak az alma okozta tarajok és völgyek, és újból a fák lombja színezte a hegykráter kelyhének fölsejtét — maga dobott egy kavicsot a tengerszem rajzolótáblájára, hogy felidézze az eltűnt ábrákat.

Egy neki még későbbi utódja, nekünk elődünk, több kövecset is hajigált egyszerre, és a több forrásból nekiinduló ívek egymást keresztül-kasul szelve, ágazva-bogazva, az eléje tündöklő tarka zöld mezőnyre hajlott vonalú négyzeteket és körseleteket díszítettek. Ekko-ra pompa, ünnepnapra! Elképzelhető, hogy még a fészkelő madarak is dalba kezdtek. — Azám, mikor énekelt először és melyikük: Éva-e vagy Ádám? Csak ritmikus dúdolással, vagy változó hangmagasságokkal zendített-e rá?

De a teremtés koronájának megdicsőülése csak akkor tetőződött be, amikor fölfedezett élményét otthona falára, kancsója oldalára, sásból szőtt szoknyá-

jára is ráfestette. Utánozva Alkotóját művészkedni kezdett. Afrikában vagy Ázsiában mutogatják az első festményt? Hol őrzik a legrégebbi furulyát? Hogyan ábrázolták az elhunytak lelkét? Mindezek az idő bontakozásában bomlottak elő a Bach muzsikáig s a Sixtusi Kápolnáig.

Nemcsak a lándzsahegy, halcsont-tű, agyagtányér, hanem a rajtuk levő díszek is a szellemiesülés vívmányai. A majom is használja a kokuszdió héját ívásra, de az oldalát nem karcgatja cifrára.

Az örök csábítás: olyanok lesztek mint az Isten, nem bűn, hanem feladat, amely meghatározhatatlan, hogy melyik pillanatban kezdődött.

3 Érdekes az értelem két ellenkező áramlási módja.

A Teremtő jelen van, mikor a moogyoró fejemre koppan. Titkosan: és éri fölfedezem. A Mindenható kiöntötte szakajtóját, és a mindenség szétfröccsent csillagporában ott lappang egy szikrája szellemének. Az atom-magjában, az elguruló narancsban, a tengeren el nem süllyedő vashajóban, a juharfa propelleres termésében. Kezdi rebesgetni, hogy csak szellem van, s még az anyag is annak legelső salakja. *Vederomo!* Majd meglátjuk!

Az ember visszafelé, ellenkező oldalról közelít. Hosszú folyamat végén az élettelenből élő sündörödi elő: növény, állat s a csúcs az ember, aki kutat, beletöltött szenvedéllyel és kíváncsi és állandóan veri a gyeplő a hátát, melynek végét a „miért” markolja. Lépésről lépésre hódít. A fizikus Zichichi elérkezett a szupermatériához, a végtelen kicsi részecskéig, amelyekből összeállt ez a mai anyagi világ. A XX. század hajnalára a legnagyobb titok előtt topogunk: uraivá leszünk-e az anyagnak?

A Mérnökök Mérnöke, aki kiszándékolta mindent, kiszórta gabonáját az udvar szárnyasainak.

A teremtés koronája, a legalulról indult hódító, legfölülre vágyik és kifürkészve megistenülni.

4 Kirakat előtt sóvár vágyam támadt, annyira hivalkodott s kínálta magát egy pompás ultramodern körzőkészletért. Ilyenem sohasem volt. Régen pénzem se rá. Most meg nincs rá szükségem. Nem is használnám, mert többre becsülöm szabadkézzel kanyarított szabálytalan köreimet. A Természetben is egy kicsit minden oldott, semmi sem tökéletesen szabályos. De a bír-vágy, hát csak azért, hogy legyen: megvettem.

Szinte félve tisztelem, majdnem szentnek tartom, mint a monstanciát, melyben körülhordozzuk az Emberfiát. Ebben a fekete skatulyában számítások szabályai, a geometria tételei rejtőzködnének, melyekkel megépült a Szent Péter kupolája, az Eiffel-torony, San Francisco Arany-hídja. Nem csoda s mint a tabernákulum előtt, majdnem letérdelek és imádkozom a benne rejtőző bizonyítékok miatt, melyek az Ősök alibije.

A kavicsdobáló a centrumot találja telibe, de már ne az egymást tágító körökön járjon az csükk, hanem az ősröbbség középpontján, ahonnan az egész Mindenség elindult, s amelyből akármilyen kicsiny szentjánosbogár, de egy szikra vagyok.

Halálunk után majd többet megtudunk e kozmikus rendből, melynek meglepetéseibe beleépülünk.

Cserkészélet

A PÁPA ÜZEN

A napokban érkezünk vissza, hosszú hetek cserkészútjai során a tengerentúlról

Utunk először a magyar cserkészlet központi fellegvárába vezetett, a fillmorei Sík Sándor cserkészparkba. Itt részt vettünk a központi vezetőképző táborok komoly s egyben színes, vidám életében is. Épülve a látottak felett, a tábor után, végig látogattuk Hamilton, Toronto, Cleveland, Los Angeles, San Francisco cserkészcsapatait. Találkoztunk fiatal és idősebb cserkészvezetőkkel, — régi cserkészbarátainkkal. Clevelandben együtt ünnepeltük a 16 év alatt eddig megtartott Európai Cserkészkerutak sok-sok tengerentúli résztvevőivel, az elmúlt kerutak sikeres, vidám napjait, akik itt mutatták meg, — gazdag fényképalbumaikat magukkal hozva — mennyire nem felejtették el a körutat és ezen keresztül bennünket, Európában élő cserkészbarátainkat. A legnagyobb élmény Los Angelesben ért bennünket, ahol láthattuk II. János Pál pápa diadalútját, Amerika, színes, milliós világában. És itt kell idéznünk a Szentatya szavait, amit egy nagy teremben, sok ezernyi fiatalhoz intézett. Kérdésekre felelve azt mondta: „Reménykedjétek és bízzatok egy szebb jövőben. Egy szebb és békésebb világban, amit nektek kell majd az utánatok jövőre számára felépíteni. Ha nincs jövőbe vetett remény, hit, — céltalanná válik az életetek. Nem rombolni, hanem építeni kell. Másokat szolgálni, másokkal jól tenni. Ha ezt teszitek, boldogok lesztek.

Ha nincs remény, elveszik körülöttnk mindaz, amit szépnek szeretnétek látni. Az Isten alkotta természet és a jövődő.

Tudjatok tehát reménykedni abban, hogy szebb lesz a világ és hogy szeretni fogja egymást minden ember! ...”

A jövő fiatal magyarsága a nyugati végeken a magyar családok és a magyar cserkészlet kezében van. Ezért ennek a jegyében áll ezévi jelmondatunk, melynek jegyében dolgozni akarunk: A magyar cserkészlet, a magyar családok és a magyarság fennmaradásának szolgálatában áll. Jól tenni Isten, család, magyarságunk és embertársaink felé!

Az e célért való küzdelemben fogjuk meg egymás kezét a cserkészösvényeken való járásban!

Kölley György
kerületi parancsnok

Új hajtasok

Az észak-amerikai Fillmore község mellett fekvő magyar cserkészparkban gyűltek össze az idén is fiatal vezetőink, hogy részt vegyenek a vezetőképző táborokon. A 250 résztvevő négy fődrészről érkezett. A hat különféle vezetőképző tábor mellett a „Magyarság ismereti” és a „Korvina tábor” mélyítette el a résztvevők többsikű ismereteit.

Sok minden hozzátartozik és hozzátartozhat az „Emberebb ember, magyarabb magyar” programjának megvalósításához, különösen abban a rendkívüli helyzeiben, amelyben a magyar cserkészlet már negyven éve végzi nevelő munkáját. Annak a gazdagságnak a felkínálásával és hűségese munkálásával, amit a

keletös kultúra jelent, sok kinlódás, küzdelem és áldozat jár együtt. De a magyar nyelvi és kulturális önazonosságunk megőrzésében betöltött szerepén túl a cserkészletnek nyilvánvalóan vannak más értékei is. Talán mindenki számára világos, hogy ennek az intézménynek sincs több köze a katonasághoz, mint bármely más, a fiatalok nevelését komolyan célzó intézménynek. A cserkészfegyelem jellemzője az önkéntesség. „A cserkész fegyelem legértékesebb tényezője — olvassuk A cserkészélet szabályainak 17. pontjában — az önfegyelem: saját akaratával maga is meg tudja szabni magatartásának, cselekedeteinek helyes feltételeit.”

A cserkészlet keretei — és minden, amit a keretek tartalmaznak — egyértelműen arra irányulnak, hogy önálló, az értelmét használó harmonikus és aktív, figyelmes és készséges, a közösséget és az egyes embereket önzetlenül szolgáló tudó és akaró, a belátott és elfogadott értékek szerint élő embereket neveljen. A cserkészlet lényege szerint vallásos jellegű intézmény is, vagyis valóban az egész embert igyekszik szolgálni. Hisz aki tudatosan elhanyagolja élete transzcendentális vonatkozását, abban a teljes emberség indul satnyulásnak. A Magyar Cserkészszövetség alapszabályainak 11/d. pontjában ezért olvassuk: „A tagjaitól megkívánt fogadalom szövege magában foglalja az Isten iránti köteleességek hű teljesítését.” ...

Öregcserkész

Olvasói levél

A CSALÁDI ÉLET NYOLC BOLDOGSÁGA

1. Boldog az a család, amelyben esztendőként közösen végzik az imát, mert az ima szavai által Krisztus tartózkodik körében.

2. Boldog az olyan család, amelynek minden tagja rendszeresen részt vesz a vasárnapi és ünnepnap szentmisén, mert akik az Élet Kenyerével táplálják lelküket, azok lesznek hivatalosak az égi lakomára.

3. Boldog ott a családi élet, ahol senki sem hagyja el a családi hajlékot bűnalkalmat keresve részegeskedésben és tobzódásban, s ahol rossz tévé- és rádióműsort nem bocsátanak be a családi ház falai közé, mert tiszta marad a családtagok szíve.

4. Boldog minden család, amely nem tűri a káromkodást és a parázna beszédet, mert a krisztusian egyértelmű szó örök emberi érték.

5. Boldog az a család, amelyben csilingelő gyermekhangok hirdetik, hogy a szülők vállalják az élet minden áldozatát, mert tudják: nem méltó a keresztény névre az olyan ember, aki nem kíván élni utódaiban.

6. Boldog az olyan család, amelyben nincs kereszteletlen gyermek, s amelyben szentségekkel látják el a házhoz kötött betegeket, mert a szentségek révén van bennük jelen Krisztus kegyelme.

7. Boldog a családi élet abban a házban, ahol szívesen olvassák a bibliát, mert Isten szavának titokzatos az ereje: vigasztal és erősít, lelki örömet nyújt és felemel.

8. Boldog minden család, amelyben engedelmisségre nevelik a gyermekeket, türelemre és szelidségre intik egymást a felnőttek, mert az engedelmes és szelid szívű emberek osztályrésze a békeség.

Önmagamat is kérdezem: a leírt nyolc feltételből hányat tartottam be?

Egy családosa anya
Schwaigern (NSZK)

EGY MONDATBAN

● A Fatima-jelenések 70. évfordulójára, október 13-ára, mintegy 100 ezer zarándok érkezett a portugál zarándokhelyre, köztük egy lengyel férfi, aki Lublinból gyalogszerrel jutott el a kegyhelyre.

● A Vatikáni Posta az Olimpiai Bélyegek Világkiállításának alkalmából bélyegsorozatot bocsátott ki, amelyen a római Caracella-termék mozaikjainak sportolói láthatók.

● A német püspöki kar szeptember 23-án, az időközben elhunyt Höffner bíboros utódként, az 51 éves mainzi püspököt, Karl Lehmann-t választotta elnökévé.

● A 40 éves fennállását jubiláló nemzetközi katolikus értelmiségi mozgalom, a PAX ROMANA 25. kongresszusának 250 résztvevője, köztük többen otthoni és külföldi magyarok, szeptember 25-én pápai kihallgatáson vett részt.

● Francesco Colasunno, a kelet-európai egyházak ügyeivel megbízott pápai kiküldött, Bulgáriában tárgyalásokat folytatott egyházi és világi személyekkel az ott élő mintegy 70 ezer katolikus helyzetének megjavítása érdekében.

● Egy Szovjet-Kirgizia-i lap támadást indított szovjet pártfunkcionáriusok ellen, akik nyilvánosan ateizmust hirdettek, de titokban részt vesznek vallásos szertartásokon.

● Egy iráni törvényszék „kémkedés” címén 3 évi börtönre ítélte Stanislaw Skusinski lengyel missziós atyát, aki az Iránban dolgozó lengyel építőmunkások lelkesze.

● A francia Antoine Wenger, a „La Croix” című katolikus napilap volt főszerkesztője, új könyvet jelentetett meg a Vatikán keleti politikájáról „Róma és Moszkva 1900—1950” címmel.

● Kréta szigetén 1988 nyarán a bécsi Valláspedagógiai Intézet rendezésében ökumenikus Béke-fórumot tartanak katolikus, evangélikus és ortodox egyházi képviselők részvételével.

● Pápai Éva szobrászno elkészítette a burgenlandi Stadtschlaining temploma számára az új főoltárt, vörög agyagból.

● Amerikai látogatása során a Szentatya találkozott a nem-keresztény vallások vezetőivel. A japán kulturális központban 850 résztvevő képviselte az államok buddhista, muzulmán, hinduista és izraelita vallásokat.

● I. Dimitriosz konstantinápolyi ökumenikus pátriárka, az ortodoxia tiszteleti feje, szeptember 11-én hatnapos látogatásra Jugoszláviába érkezett, a szerb ortodox egyház meghívására. A pátriárka a közelmúltban az orosz ortodox egyház vendége volt.

● A Vatikán közzétette az 1988 májusában megrendezendő világ-kommunikációs nap témáját: „Társadalmi tájékoztatási eszközök az emberek és népek közti szolidaritás és testvériség szolgálatában”.

● Idézet a Szovjetszkaja Moldavija” című pártlapból: „A vallás ellen, mint a mi ideológiánkkal és erkölcsi felfogásunkkal szembenálló meggyőződés ellen, a szocialista élet minden szektorának érdekében küzdenünk kell!”

● A dél-afrikai Fokváros (Capetown) katolikus érseke, Stephen Naidoo, az ország püspöki kara nevében felszólította a kormányt: szüntesse meg azonnali hatállyal a rendkívüli állapotot; ez lehetne szerinte az első lépés a lakosság kibékítése és a dél-afrikai társadalom újjárendezése felé.

● A magyar Távirati Iroda jelentése szerint, a magyar kormány és az Arab Világ-Liga megállapodása értelmében Budapesten, az arab-liga költségén megcseset létesül hozzátartozó könyvtárral és lelki központtal.

● Nicaraguában újra megkezdte adását a katolikus rádióállomás, amelynek működését a szandinista kormány közel két éve betiltotta.

● Az eichstätti püspökség egyházmegegyei lapjában J. Kreitmer a világi hívő fogalmával és ennek gyakorlati megvalósításával foglalkozik cikkében: „Ha nem csalódom, 25 évvel ezelőtt (mi) tovább voltunk”, írja Kreitmer. A „mi” alatt érti az egyházi vezető-reteget, de a 99 %-os hívősereget is.

● A „Kereszténység felvételének ezredik évfordulóját Oroszországban” megünneplik Nyugat-Németországban a katolikusok és protestánsok. A moszkvai pátriárka nem küldött delegációt a meghívásra. Nem kaptak engedélyt saját népük megülésére.

KÖNYVESPOLC

RÓZSÁS JÁNOS: ÉLTETŐ REMÉNYSÉG — SZOVJET FOGSÁGOM NAPLÓJA II. 426 oldal, Borbándi Gyula kiadása.

A Magyarországon élő Rózsás János új műve a „Keserű ifjúság” címen tavaly kiadott napló második része. Ebben a szerző leírja az Észak-Ural kényeszer munkatáborában átélt szenvedések, nélkülözések, betegségek, valamint a kazahsztáni Ekibasztuzban töltött négy esztendő történetét. Az utolsó fejezetekben számol be Szolzsenyicinnel, a később híressé lett orosz íróval való megismerkedéséről és barátságáról, a rabok közötti ellentétekről, a lágeréletben bekövetkezett enyhülésről, a Sztálin halálát követő hirtelen szabadulásról és a hónapokig tartó hazatéréséről Magyarországra.

A napló második könyvét is az epizódok színes és eleven előadása, a könnyed stílus, az ízes, szép magyar nyelv és a szerzőnek a Keserű ifjúságban megismert rokonszenves emberi vonásai teszik érdekessé és izgalmas olvasmányá.

A 426 oldalas könyv ára 39.50 DM (plusz portóköltés). Megrendelhető és kapható a kiadónál (Oberföhringer Str. 12 a, D-8000 München 81), az Új Látóhatár kiadóhivatalában: Oertlinweg 4, D-8000 München 90), valamint a nyugati magyar könyvkereskedésekben.

*

A BUDAPESTI SZENT ISTVÁN TÁRSULAT ÚJ KIADVÁNYAI

A „Pápai megnyilatkozások” sorozat XV. köteteként megjelent II. János Pál pápa „Redemptoris mater” kezdetű enciklikája, „A Boldogságos Szűz Mária a zarándokló egyház életében” alcímmel. Fordította dr. Kiss László. 85 oldal, 60.— Ft. ■ Horváth Sándor OP.: A pápaság, mint a vándoregyház világossága és erőssége”. 77 kitalakú oldal, 38.— Ft. ■ Gál Ferenc: János evangéliuma. A Hittudományi Akadémia ny. professzora, a Nemzetközi Teológiai Bizottság tagja könyvével azok segítségére kíván lenni, akik a lelkipásztorokdásban és az egyéni elmélkedésben vezetőfonalat keresnek. 358 oldal, 110.— Ft. ■ Éneklő Egyház, Orgonakíséreték, I.—II. kötet. Az I. kötet 307 nagyalakú oldal kemény kötésben, ára 350.— Ft., a II. kötet 245 oldal, ára 320.— Ft. Megrendelhető a Társulat címén, Kosuth Lajos utca 1, H-1053 Budapest.

Külföldön megrendelhető DM ellenében: K U P A, Distelfinkweg 21, D-8000 München 60. Telefon: (0 89) 8 11 14 24.

A Magyar Cserkészszövetség európai kerülete örömmel hirdeti meg karácsonyi, TÉLI TÁBORÁT a tiroli Achenkirchben. A HARGITA TÉLI TÁBOR 1987. december 26-tól 1988. január 5-ig tart. Részletes ismertetőt az európai cserkészkerület központja kívánatra örömmel küld az érdeklődőknek. Ung. Pfadfinderbund, Oberföhringer Str. 40, D-8000 München 81. Telefon: (0 89) 98 26 37 / 38. Európai Cserkészkerület

Az élet könyvéből

ANGLIA

Imádkozzunk kedves halottainkért, akik az elmúlt hónapokban hunytak el: **Kemény István**, július 23-án, Hinckley-ben; **Herczeg Vilmos**, március 16-án, Londonban, 74 éves korában; **Radies Lajos**, augusztus 10-én Scheffieldben, 81 évesen; **Kozák Jánosné**, szül. **Lakatos Julianna**, július 29-én, Londonban, 70 éves korában; **Saibán Gyula**, június 30-án, Stoke Mandeville kórházban, 59 évesen; **Máthé Terézia**, augusztus 15-én, Londonban, 85. életévében; **Hollósy Jenőné**, szül. **Kézdí-Vásárhelyi Aranka**, augusztus 20-án, Londonban, 84 évesen; **Remény Gyula**, augusztus 25-én Birmingham-ban, életének 62. évében; **ö.zv. Béta Vilmosné**, szül. **Bednarik Iona**, szeptember 17-én, Londonban, 67 éves korában, temetése szeptember 26-án volt a St. Mary katolikus temetőben. — Nyugodjanak békében!

Hosszú, türelmesen elviselt szenvedés után, 1987. szeptember 30-án, Londonban elhunyt
bárá Bernemisa Gyula
Gyászolja húga, Lengyel Éva
6233 Rockefeller Ave., Sarasota,
FL 34231, USA.

AUSZTRIA

Bécs: 1987. október 19-én, 96 éves korában elhunyt vitéz **Krassay Pál** ezredes, az első és második világháborúban tüzér hadosztályparancsnok, számos kitüntetés tulajdonosa. Ötven éves boldog házasság után szentségekkel megerősítve fölözött az Örök Hazába, Okt. 23-án temették St. Georgen a.d. Gusen-ben.

Gyászolják **Krassay Geraldine** sz. **Demel**, **Kossuth Kinga** sz. **Krassay** és férje **Kossuth Kristóf**, **Krassay Antoinette** sz. **Mensdorff-Ponilly** grófnő és férje **Krassay Pál**, **Krassay Vilmos**, gyermekei és rokonai. — Nyugodjék békességben!

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Szomorú szívvel közöljük a hírt, hogy édesapánk, **Havas Ferenc** szeptember 6-án visszaadta nemes lelkét teremtőjének. A requiemet a párizsi Katolikus Misszióban mondták szeptember 15-én lelküdvéért. Gyászolják: leányai **Agnes** és **Cecilia**, az elhunyt szülei, rokonai és barátai. — Nyugodjék békében!

MAGYARORSZÁG

Dunabogdány: A székesfehérvári püspök az egyházmegye papsága és a rokonság nevében — Isten akaratát elfogadva — tudatja, hogy **Berényi Sándor** esperes, dunabogdányi plébános, életének 64., pappá-szentelésének 40. évében, szeptember 5-én, az esti szentmise után, szívinfarktus következtében váratlanul a szentkenet szentségében részestülve elhunyt. A temetést követően bemutatott érte az engesztelő szentmise áldozatát. Requiescat in Pace.

NÉMETORSZÁG

Horváth Endre fogorvos, életének 72. évében, szeptember 16-án az Örök Hazába költözött. Temették a Bühler temetőbe. A lelküdvéért szentmise áldozatot mutattunk be. Gyászolják: felesége, gyermekei és rokonai. A Mindenható adjon örök nyugodalmat neki.

Essen: 1987. szeptember 26-án örök hűséget esküdött egymásnak **Varga József** és **Szabó Éva** az esseni Szent Mihály templomban. A jó Isten áldása tegye boldoggá házasságukat.

Amint megígérték...

1987. szeptember 13-án, 15 magyar érkezett a késő délutáni órákban Grácból Máriacellbe.

A háromnapos gyaloglástól megviselve, de örömtől sugárzó arccal és imádságos lelkülettel tettek tiszteletet Magyarország Patronája oltáránál és Mindszenty hercegprímás úr sírjánál, ahova a magyar ének hangja másokat is oda-csált.

Mindszenty halálának 5. évfordulóján, indult a gyalogos zarándoklat Grácból; dr. Vadon Pál cserkésztsízt vezetésével, a Nagy Lajos király alapította bazilikába. A hívő orvos, ezzel egy kislány kórházi ágyánál tett ígéretét váltotta be.

Palibá már nem tud zarándoklatot vezetni. Az ő sírjától indult immár harmadszor a „Mindszenty-Vadon gyalogos zarándoklat”, amelyen a cserkészvezetők és szülők mellett fiatalok is résztvettek, ... amint megígérték.

— YMI —

1987. szeptember 30-án bérálta **Emil Lorenz Stehle**, Sancto Domingo los Colarados (Ecuador) megyéspüspöke, **Záglér Andrea Tündét** az esseni Szent Mihály templomban. A béráló püspök örömet fejezte ki afelett, hogy egy magyar ruhás leányt is bérálhatott. Meleg szavakkal emlékezett meg papi élete azon szép éveiről, amikor a dél-amerikai columbiába érkező magyar menekültek lelkésze volt. „Öt éven át (1957—62), 300 magyar családnak voltam a lelkésze” — mondta a püspök — „... akik csak magyarul és egyesek közülük kicsit németül is tudtak beszélni. En pedig csak németül és spanyolul. Ennek ellenére azonban kitűnően megértettük egymást. Olyan volt ez, mint az első Pünktösöd. Bár különböző nyelveken beszélünk, de lelkünkben ugyanannak az atyának a szeretete lakozott. Szobám legszebb díszé ma is az a fából faragott feszület, amelyet egy volt magyar hívem saját maga faragott és adott nekem emlékül, amikor öt év után elbúcsúztam az én kedves magyarjaimtól.”

Kasti: Müller György János és Balatoni Éva Mária gyermekét, **György Mihályt** (született május 26-án, Münchenben) megkeresztelte Ritter Márton igazgató úr, szeptember 26-án, a Kasti-i vártemplomban.

München: A szentkeresztelés részvétel: **Bakó Péter** és **Nyitra Éva**, **Veronika** nevű kislánya, szül. 1986. december 30-án, keresztelték augusztus 26-án.

Halottaink: **Feichtmeier Ernőné**, szül. **Unger Eila**, 1987. szeptember 25-én, 87 éves korában elhunyt. Temetése szept. 29-én a münchen Nordfriedhofban volt.

*

JÁKLI ISTVÁN a nyugatnémetországi magyar emigráció fáradhatatlan munkása a közelmúltban töltötte be 70. életévét. Az 1950-es évek elejétől az YMCA/YWCA nemzetközi ifjúsági szervezet főtítkáráként gondozta az emigráció ifjúságát, távolokat nyitott és hívást adó célok felé irányította a fiatalság figyelmét. Munkáját értékelve a német katolikus egyház ifjúságnévelő munkásságának szolgálatába állította düsseldorfi központjában. Itt folytatta a világi hívő felelősségéből fakadó nevelő-szervező tevékenységét, amelyet az illetékes német egyházi szervek külön kiüntetéssel ismertek el.

Jákli István családi életének és részben tevékenységének is központja éveken át a kölni magyar Szent István telen volt. Nem messze ettől él ma is, az Eiffel-hegységben megbúzó családi tanyájukon.

Gratulálunk és még sok istenáldotta évet kívánunk a németországi magyarság egykori „mindenesének”, **Jákli Pistájának**.
K. Z.

OLASZORSZÁG

Udine: Október 19-én keresztelték **Alicet**, **Garzitto Valerio** és **Kiss Katalin** gyermekét. A jó Isten áldása legyen rajtuk mindenkor!

Róma: **ö.zv. Roselliné** szül. **Tamarta Paola**, augusztus 5-én, 88 éves korában meghalt.

Pádua: **Dr. Boros Ákos**, május 26-án, 69 éves korában meghalt. — Isten nyugossa őket békében!

Venice: Június 15-én megkeresztelték **Dánielt**, **Bruni Serafino** és **Babus Gabriella** gyermekét.

SVÁJC

Lausanne: A keresztség szentségében Isten kegyelmi gyermeke és az anyaszentegyház tagja lett **Bouvier David Arnaud Ladislas Augustin**, B. Alain Marcel és **Füle Estella** Mária második gyermeke. A keresztesítés a St. Boniface templomban történt szeptember 13-án. Sok örömet, boldogságot a kedves szülőknek, a gyermeknek pedig növekedést jóságban, kedvességben Isten és emberek előtt.

Hosszas szenvedés, türelmen és Isten akaratában való megnyugvással viselt betegség után a jó Isten magához szólította **Mme Szára-Lehel Katalint**, Lausanne-ban, szeptember 27-én, visszaadva nemes lelkét Teremtőjének, 62 éves korában.

Milos András, genfi lakos, rövid szenvedés után október 5-én, 82 éves korában elköltözött az élők sorából. Hitét, az egyházzal való ragaszkodását mindvégig megtartotta.

Az eltávozottak kedves hozzátartozóinak sok lelki erőt, vigaszt kívánva és kérve imáinkban, örök nyugodalmat és békét az Úrban e két halottunk számára.

Olvasóink írják

Az Életünk szeptemberi számának vezércikkére válaszoló a szerzőhöz írt levelet közöljük.

Kedves Feri plébánosom!

Cikkét írtál: „Rajtatok a sor!”. Nem bánod, ha meg is közeünk Téged, de megmondod az igazat, a pap már ezerannyi dolgot megtett, megszervezett, most már mi mozduljunk, mi hívők te gyünk valamit.

Nem megkövezlek, hanem követlek.

Felajánlom aktív, szellemi és fizikai tevékenységemet a Misszió munkájában. Amúgy is megtettem volna, ha hívtak volna! Sok magyar szegénylős, nem akarja feltolni magát. Másoknak az veszi el a bátorságát, hogy már úgys vannak ott mások, minek furakodjék be? A harmadik alkalmasint szívesen dolgozik, akárcsak mint résztvevő, de fáradt, ideges és gondjai vannak. Erejéből, jószándékából csak évi 3—4 megjelenésre jutja. Mások nem tudnak feloldódni. Nincs kihez és mit szólniok, zsenirozva érzik magukat. Vagy éppen egyszerű emberek, akik szóltan receptív típusok és az egyházi sürgölődésben csak statiszták akarnak maradni. A dinamikusok közt még gátlásosabbak lesznek.

Szerintem a plébános családokhoz járjon ki! Mondja csak: „Kovács úr! elmehetek csütörtök este magukhoz két órára?” Száz Kovácsból száz igent mond, megtisztelve érzi magát. Te pedig szervezésben, írogatásban örlöd fel energiádat. Jó, hogy ezt eddig megtetted. Most már fut a kocsis, add a gyepelőt másoknak. Ebben segíthetek.

A magyarok társadalmi tagoltsága megszűnik a Krisztusi Élet és az Oltárszentség körül. De máskor ki-ki a maga csoportjához vonzódik, ez érthető és emberi. Tudomásul kell venni.

Sokunknak nincs mit mondanunk egymásnak, s ez a modern idő betegsége. Majd, ha meg lesz a kápolnánk, a csendes ábítatos foglalkozások sokakat viszszahoznak a magyar plébániára. Ne a pap imádkozzék, hadd imádkozzam én! Ne kelljen a magyarnak állnia az ajtatosság alatt. Hadd ülhessünk, csendben, imát mormogva, vagy csak Istenbe belleszellemlülve néhány percre. Vagyunk sokan, akik az ábítat után vágyunk.

Nagyon jó cikket írtál az „Életünk”-ben. Csak írdál máskor is. Családi barátunk Péhm Józsa pretátus úr, a későbbi Mindszenty hercegprímás azt mondta a káromkodó közművesnek: „Ekler úr, vásárnak fél nyolckor várom a gyóntatószékben!” Ő is mert követelést felállítani a híveinek. Ő is megtett mindent a hajnali öt órától éjjelig tartó plébánoskodásban, de megmondta a híveknek: Most már rajtatok a sor! Kérek tőletek!

Ha hív az egyház én megyek, remélem, hogy még sokan fognak Hozzád sodródni. További sikereket kívánok és Isten áldását.

T. (Dr. Buzády Tibor)

*A természet örök könyvét forgatni ne szűnjél:
Benne az Istennek képe leírva
vagyon.*

Vörösmarty Mihály

ERDÉLYI SEGÉLYAKCIÓ!

Figyelem! Már majdnem késő! Erdélyi honfitársaink és rokonaink erős tél elé néznek. Küldjünk nekik segélycsomagot! (Talán még megérkezik az ünnepek előtt.) Befizetéseiket kérjük mátol fogva az alábbi címre küldeni: „Kath. Ungarnseelsorge, Sonderkonto Erdély”, Postscheckamt München, Konto-Nr. 1144 99 - 803. E célra nyitottuk ezt a külön kontót.

PÁLYÁZAT

A Magyar Cserkészszövetség pályázatot hirdet 500, 300 és 200 dolláros díjjal a világ bármely táján élő fiataljaink számára. A pályázaton azok is résztvehetnek, akik nem tagjai a cserkészetnek. Felsőkorhatár: Betöltött 24. év. A pályázat címe: **IFJÚSÁGUNK KÜLDETÉSE NYUGATON.**

Témakörök:

a) Szolgálat, munka és felelősség vállalás magyar egyházakban, intézményekben (nemzedékváltás).

b) A magyar nyelv nivós, — legalább középszintű — szintű ismeretének fontossága a befogadó országokban végzendő felvilágosító tevékenységhez.

c) Magyarságszolgálat a fiatalabb kortársak között.

d) Magyar fiatalok küldetése a befogadó országok tudományos, művelődési, gazdasági életében, nemzetközi fórumokon.

A pályázat nyeve magyar. Terjedelem: 20 gépett oldal. Határidő: 1988. március 15. Cím: Magyar Cserkészszövetség, P.O.Box 68., Garfield, N.J. 07026, USA.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Bessenyei Imre, Wallsee, Ausztria. Kedves sorait köszönettel nyugtazzuk. Milyen igazak megállapításai, hogy a kommunista átnevelés mennyire hat az emberekre. A kár valóban az, hogy nem igyekeznek ezt az egyoldalú nevelést itt ellensúlyozni.

A 83. sz. Nagy Lajos cserkészcsapat (Grác-ban): Örömmel olvastuk kedves üdvözlőlevelet a Máriacelli zarándoklatról. A számos aláírás bizonyítja, hogy a mai elkényelmesedett világban is akadnak, akik gyalogos zarándoklat útján imádkozva és áldozatot hozva érnek el a Boldogságos Szűz kegyhelyére. Bár csak sokan követték példátokat!

Dr. Nagy Gyula, Solothurn: A Fatimai Üzenetek 70. évfordulója alkalmából írt gondolatait köszönjük, buzdító sorával együtt.

Szakács László, Svédország: Kedves soraikat Erdélybe szóló csomagkérésükkel együtt megkaptuk. Felvettük a címet a várakozó-listára. Ahogy sorra kerülnek, küldünk számukra csomagot.

Többen érdeklődtek miről nevezetes a Keveleai kegyhely, ahol a Mariológiai Kongresszust tartották? — A kegyhely története jó 350 évre megy vissza, amikor egy kereskedő — egy belső hangnak engedelmessége — a keveleai út mentén lévő kereszt közelében épületet emelt a számára oly sokat jelentő Szűzanya képnek. Attól kezdve lett a hely egyre népszerűbb búcsújáráhely. Legutóbbi németországi útján II. János Pál pápa is felkereste.

Apróhirdetések

64 éves, magas, elvált férfi, svájci állampolgár rendezett anyagiakkal megismerne nem dohányzó csinos magyar hölgyet, 58 éves korig. Fényképes levélre válaszolok. „Lakléman” jelígre a kiadóba.

Özvegyember Bécsből, 175/55, keres paszszoló sorstársnót. „Elárvultak alkonyára” jelígre a kiadóba.

Iványi—Grünwald virágcsendélet, 70x100 cm, a legjobb ajánlónak eladó! Irányár: 2.500.— DM. Nosedá, ☎ (09 41) 4 92 91.

Hazatérő magyarok figyelem! Mohácson, a Fő utcán, a Nemzeti Bank mellett, egy 6 szobás ház, ápolat nagy kerttel eladó. Telefon 052 / 27 27 35, este 7—9 óra között, vagy „Svájc” jelígre a kiadóba.

Ajándékozson Gábor Áron kötetet: Szibériai trilógia, kötetenként 38.— DM; Túlélés 48.— DM és Ázsia peremén 25.— DM. Megrendelhető Gábor Emmynél, Akadémiastr. 15, D-8000 München 40. 100.— DM 3 kötetért.

Használt, jó lakberendezés eladó. Hálószoba, stíl, antik, modern, kárpitozott bútorok, villany orgona, lámpák, orient szőnyeg, stb. Új berendezés nagy választékából 15—25 % engedmény átalalm. K. Maróti asztalos mester (München) ☎ 3 1173 41.

Újonnan jött magyar orvosfeleség Münchenben idős személy háztartásában hente 1—2 alkalommal segítene. „Megbízható” jelígre a kiadóba.

Nemrég érkezett magyar orvoscsalád idős személy, házaspár ismeretségét, barátságát keresi. „Kölcsonös szeretet” jelígre a kiadóba.

A nagyvilágba szétrepült sasok, fecskék, galambok, rigók, sirályok, sólymok — és más jó madarak — figyelem! A régi fészek és új lakóinak segítségükre lenne szükséges. Adományaitokat kérjük a következő bankszámlára küldeni: Ausztria — Creditanstalt 0223 / 0 1147 / 100. Kívánságra tájékoztatást küldünk: „Krywald” jelígre a kiadóba.

A Francia Magyar Baráti Társaság részt vesz az Alpepxo-i kiállításán Grenobleban december 5-én és 6-án, magyar dolgokkal. Várjuk a magyarokat.

Apróhirdetések

Fiatal család két kicsi gyermekkel, magyarul beszélő személyt keres háztartásába, Frankfurtba, kb. heti 30-40 órára. „Gyerekszerető” jellegre a kiadóba.

Magyarországon élő barátnők 40/167/67 illetve 57, csinosak, intelligensek, gyermektelenek, rendezett anyagiakkal korrektt férjet keresnek. Jelige: „Szivárvány”.

Vigkedélyű, r. kat., német állampolgár, 62/152, csinos barna özevegnyő. Bánáti születésű, házassal rendelkező, keresi egy józanéletű férfi ismeretségét, aki intelligens, jól szituált, kedveli a természetet és az utazást. „Vigözvegy” jellegre a kiadóba.

Budapesten élő, 31 éves, 172 cm magas kozmetikus barátnőm részére, jömegejelenésű, lehetőleg diplomás, vagy értelmiségi társat keresek, kölcsönös szimpátia esetén házasság céljából. Részletes választ, fényképpel a kiadóba kérek, „Nem mindenáron” jellegre.

Eladó Balatonföldváron a központban egy lakóépület, Petőfi Sándor utca 3 A. A telek 197 négyszögöl, az épület 12 x 10 m., két szinten, 5 szobás apartament, 1 társalgó, 1 garázs, 1 konyha. Kőből épült, a házat 4 hótároló kályha fűti. Ára 5,5 millió Forint. Érdeklődés: Gál I., Budapest XIII., Sallai Imre utca 28, IV. 2. ☎ 494-250.

Egyedülálló, barna nő, 36/160 — megismerkedne korban hozzáillő, Nyugat-Európában élő magyar férfival. „Őszi csan-san” jellegre a kiadóba.

Ú J ! Ú J !
Ajándék Magyarországra?
 Ne csináljon gondot belőle! Márkás gépek ajándékszolgálat: SIEMENS/SONY — SINGER-varrógép — LEGO-játékok — karácsonyra! Sok más egyéb szolgáltatás.
 Kérjen ajánlatot!
BIZTOS — GYORS
 és **KÉNYELMES!**
QUICK Service HUNGARY
 Josef Nagy — Kochstrasse 7
 6092 Kelsterbach — ☎ (061 07) 88 15
 Ú J ! Ú J !

M. SZERDAY — Metropolitan Verlag
KÖNYV ÉS HANGLEMEZ Str
 Pauler Gy.: A magyar nemzet története az Árpád-házi királyok alatt. I-II. köt. 80.—
 Harsányi Zolt: Mathias Rex 50.—
 Gulácsy Irén: Jezabel 51.—
 Harsányi Zolt: Magyar rapszódia 69.—
 Györfly Gy.: István király és műve 49.—
 Köpeczy Béla: Erdély története (A kezdetektől 1830-ig) I—III. kötet 326.—
 Ipolyi Arnold: Magyar mythológia 80.—
 Paul Géraldy: Te meg én (versek, fordította Kosztolányi Dezső) 29.—
 A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára, I-IV. kötet 330.—
 és még sok ezer könyv és hanglezem kapható. Kérje katalógusunkat — postai válaszkupon ellenében megküldjük.
M. SZERDAY — Metropolitan Verlag
 Teichweg 16, CH-4142 Münchenstein-Schw.
 ☎ 061 / 46 59 02, külföldről: 0041 / 61 46 59 02

Ingyenes tanácsadással
 állók magyar honfitársaink rendelkezésére a következő területeken:
 — jövedelmi, vagyoni, pénzbefektetési, adómegettakarítási problémákkal kapcsolatban;
 — nyugdíj számítás;
 — lakás- és ingatlan adásvételi ügyekben;
 — önállósulási (magánvállalkozási) kérdésekben;
 és mindezzel kapcsolatos bármilyen finanszírozási és banki lebonyolítási ügyekben.
Csiky - Strauss András
 okl. közgazdász, vagyoni tanácsadó
 An der Herrenwiese 92
 6000 Frankfurt 71 ☎ (0 69) 35 84 46

KUPON
 Kérem küldjék meg nekem az új árjegyzéküket.
 Név:
 utca:
 lakóhely:

Befizetések: **MAGNUS GmbH** „IKKA - Sonderkonto”
 Bad Vilbeler Volksbank, Konto - Nr. 10 4419 324, BLZ 518 613 25
MAGNUS GmbH
 6000 FRANKFURT / M. 56
 Im Feldchen 35
 Telefon (061 01) 4 77 12
 Telex: 4 18026 reise-d

Németországban, Stuttgart környékén élő, kedves magyar nő, 44 éves, 160 cm magas szeretne megismerkedni egy meleg szívű, komoly szándékú férfival, aki nem dohányzik és nem iszik; házasság céljából. „Szeretetre vágyom” jellegre a kiadóba.

Gondoskodás, hűség, szeretet vesz majd körül, ha elfogadsz 12 éves leánnyal együtt. „Nyugodt élet” jellegre a kiadóba.

25 éves, 170 cm magas, 65 kg, katolikus érettségizett barna fiú vagyok Erdélyből. Házasság céljából megismerkednék egy kedves, 19-25 év közötti magyar nyelvet beszélő lánnyal. Fényképes válaszokat várok. „Boldogságra vágyom” jellegre a kiadóba.

Nyugat-Németországban élő, kimondottan szép, nett, fess, jól főző 68 éves édesanyámhoz keresek korban hozzáillő, intelligens, nem dohányzó, vallásos férjet, aki a feleségét a ház úrasszonyának tekint. „Reprezentatív házasság” jellegre.

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek
 Mindszenty József: Napi jegyzetek, 480 o., vász. § 15.— DM 32.—
 Mindszenty József: Hirdettem az Igét (1944-1975). — 300 oldal, vász. kötésben § 10.— DM 20.—
 Mindszenty Okmánytár: Mindszenty tanítása. 313 old. § 8.— DM 15.—
 Mindszenty Okmánytár: Mindszenty áldozata. 320 old. § 8.— DM 15.—
 Mindszenty József: Esztergom a Prímások városa. 135 oldal. § 8.— DM 15.—
 Vecsey József: Emlékezés Mindszenty bíboros édesanyjára. 255 oldal. § 8.— DM 15.—
 Mindszenty Dokumentumok: Ungarns Kirche im Kampf (II) 335 oldal. § 8.— DM 15.—
 Der Prozeß. Mindszenty Dokumente. (Dr. Vecsey) 400 oldal. § 8.— DM 15.—
 Közi Horváth József: Mindszenty bíboros, zsebkönyv. § 4.— DM 6.—
 Az irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 oldal, vász. kötésben § 10.— DM 20.—
 Szállításhoz + portóköltség.
Megrendelhető:
 az „ÉLETUNK” kiadóhivatalánál
 Oberföhringer Straße 40
 D-8000 München 81 W. Germany

HAZAI HENTESÁRÚ DM
 1 kg Kolbász, füstölt, száraz 18.—
 1 kg Kolbász, frissen füstölt 16.—
 1 kg Véreshurka rizsával 12.—
 1 kg Májashurka rizsával 12.—
 1 kg Dísznósa 14.80
 1 kg Tokszalonna 10.80
 1 kg Húsos vastagszalonna 14.—
 1 kg Tepertő 16.—
 1 kg Füstölt borda 12.—
 1 kg Füstölt sonka 24.—

A szállítás utánvételes.
 5 kilón felüli rendelésnél portómentes.
 Külföldre nem szállítunk!
MICHAEL TAUBEL, Metzgermeister
 Peter Rosegger Str. 3, 6710 Frankenthal/Pf.
 Telefon: (062 33) 6 26 93

● **NEMZETŐR KÖNYVEK** ●
 Gloria victis 1956—86, DM
 3. kiadás, 156 oldal 20.—
 Független Fórum — Szamizdat
 antológia, 336 oldal 35.—
 Szoltsenyicin: Gulag szigetcsoport II
 580 oldal 25.—
 Makra Zoltán: Honvédelmi miniszterek
 szolgálatában 24.—
 Teilhard de Chardin: Tudomány és
 Krisztus, 294 o., fele áron, portóval 12.—
 — Az emberi energia, 250 oldal
 fele áron, portóval 12.—
 (Mindkét könyv P. Rezek Román † OSB
 fordításában.)
 Megrendelhető a könyv árának egyidejű
 beküldésével: Nemzetör, Ferchenbachstr. 88,
 D-8000 München 50, BRD címen.

Csontos, Gozon, Tolnay...
MAGYAR FILMEK VIDEO!
 Kérésre információt küldünk!
ADÁMFI VIDEO, ☎ (02 41) 17 33 55
 Postfach 29, 5100 Aachen

A VALLÁSOS KÖNYV SEGÍT AZ ÉLET ÉRTELMEK MEGTALÁLÁSÁBAN!
VEGYE IGÉNYBE A KATOLIKUS MAGYAR SAJTÓ MUNKAKÖZÖSSÉG
— NÉMET RÖVIDÍTÉSSEL — KUPA — JÓKÖNYV SZOLGÁLATÁT!!!
 Katolikus Szemle, Mérés, Szolgálat, Teológia, Vigilia ingyenes mutatványszámai!
 Részletes árjegyzékünk tartalmazza az összes kapható hazai és külföldi katolikus
 könyv- és sajtókiadványt: Bibliákat, énekes- és imakönyveket, hittankönyveket,
 lelki olvasmányokat, hittudományi és filozófiai könyveket, életrajzokat, szépiro-
 dalmi műveket és folyóiratokat. — Néhány újdonság készletünkben!
 BIBLIA, Ó- és Újszövetségi Szentírás, 1987-es kiadás 48.— DM
 BULST: A torinói lepel és a mai tudomány 6.50 DM
 GAGERN: A házastársi szeretet-szövetség 12.— DM
 GYÜRKI: Szentföldi útutás (Kitűnő útikönyv) 8.00 DM
 HARMATH: Mi történik Medjugorjában? 3.40 DM
 KIPPLEY: A természetes családtervezés művészete 18.— DM
 MELLO: Test és lélek imája 8.70 DM
 NÈGRE: Neked táncolok, Uram (Francia táncosnő vallomása) 10.90 DM
 Kérje árjegyzékünket! Postán is szállítunk!
 Címünk: **KUPA**, Distelfinkweg 21, D-8000 München 60 ☎ (0 89) 8 11 14 24

ÉLETUNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
 Oberföhringer Str. 40.
 D-8000 München 81
 Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38
 Felelős Kiadó:
 a Magyar Kat. Főlelkészsg.
 Főszerkesztő: P. Szőke János.
 Felelős szerkesztő:
 Fejős Ottó.

Redaktion und Herausgeber:
 die Ungarische Oberseelsorge,
 Oberföhringer Str. 40
 8000 München 81,
 Telefon: (0 89) 98 26 37 - 33.

Chefredakteur: P. János Szőke.
 Verantw. Redakteur:
 Ottó Fejős.

Abonnement: DM 20.— pro Jahr und
 nach Übersee mit Luftpost DM 30.—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünk a helyi magyar lelké-
 szek terjesztik, ők küldik szét és ná-
 luk is kell előfizetni!

Tengerentúrra, vagy ahol nincs ma-
 gyar lelkész oda a kiadóhivatal küldi
 az újságot.

Előfizetési ár egy évre DM 20.—
 vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúrra légipostával DM 30.—
 Lapzárta: minden hónap 15-én.

Hirdetéseket csak 15-ig fogadjunk el.

Postcheckkonto München:

Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80

Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,

Konto-Nr. 145 857 - BLZ 700 202 70

Kath. Ung. Seelsorge „Életünk”.

Erscheint 1mal im Jahr.

Druck: Danubia Druckerei GmbH,
 Ferchenbachstr. 88 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt
 zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei. —
 A kiadványhoz körlevelet mellékelünk.

ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket, átutalásokat nem bankkon-
 tónkra, hanem postacsekkkontókra kérünk.
 Kath. Ungarn-Seelsorge München, — Son-
 derkonto. Postcheckamt München, Konto-
 Nr. 606 50-803.

HIRDESSEN AZ ÉLETUNKBEN!

Hirdetési díjak 1986. november 1-től:
 Apró-, házassági-, általános hirdetés ára
 soronként (kb. 40 betű) DM 5.—
 Jelige portóval DM 5.—
 Külön kívánságokat esetenként árunk.
 Üzleti hirdetések soronként DM 8.—
 Nagybetűs (kétsoros) sor DM 16.—
 Keretben megkezdett 5 cm-enként DM 10.—

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.
 Egymásután háromszoros hirdetés esetén
 10 % kedvezmény.
 Egymásután hatszoros hirdetés esetén
 20 % kedvezmény.

Egy évi hirdetés esetén 25 % kedvezmény.
 Egész Nyugat-Európában
 olvassák lapunkat honfitársaink!

A névvel megjelölt cikkeket nem minden
 esetben felelnék meg a szerkesztőség vé-
 leményének. Kéziratokat nem örzünk meg
 és nem küldünk vissza.

Hivatalos órák a hirdetésekkel és az
 erdélyi segélyesomagokkal kapcsolatban:
 hétfőtől-péntekig, 10.00—15.00 óra között.
 Kérjük kedves olvasóinkat, hogy csak ez-
 időben érdeklődjének telefonon.

DÍOSZEGHY TIBOR, hites tolmács és
 fordító, magyar-német és német-magyar.
 Németországban tanácsadás, állampolgár-
 sági és menekültügyi kérdésekben, vala-
 mint peres ügyekben segít. Daimlerstr. 249,
 D-4040 Neuss. Telefon: (021 01) 54 13 17.

VIDEO — FÉNYKÉPEZŐGÉPEK FOTOMUNKÁK — PASSFOTO

FOTO DOBOS

Rindermarkt 16
 8000 München 2 - Telefon (0 89) 26 51 12

IKKA ajándékszolgálat Magyarországra

Október végétől
 új ajánlatok *** új árak!

Vámmentes ajándékautók továbbra is:
 Gyors és megbízható elintézés!

PÉNZÁTUTALÁSOK:
 100.— DM = 2,622.33 Forint

Befizetések: **MAGNUS GmbH** „IKKA - Sonderkonto”
 Bad Vilbeler Volksbank, Konto - Nr. 10 4419 324, BLZ 518 613 25

GENERAL
 AGENTUR

MAGNUS
 G.M.B.H.
 INTERNATIONALE VEREINIGUNG